Geregistreer aan die Hoofposkantoor as 'n Nuusblad.

Die O.B.

Jrg. 8 Kaapstad, Woensdag, 2 November 1949 Prys 3d. No. 50

GEEN KOUE WATER VIR DIE HUIS „DAARBINNE"

„Die volk daarbuite" het verlede week 'n emmer yskoue water in die gesig gekry van „daarbinne" uit die parlement toe die Britse eerste minister 'n inkorting van £280 miljoen per jaar aan uitgawes vir Brittanje aangekondig het. Die gewone man „daarbuite" is gevra om harder te werk en heelwat meer te betaal vir sekere lewensmiddele en daarbenewens 'n aansienlike hoeveelheid van sy voorregte in verband met sy versorging in te boet.

'n Lid van die opposisie wat vooraf natuurlik die versekering, volgens gebruik gehad het dat wat hy voorstel deur die regering verwerp sal word—het voorgestel dat waar daar van „die volk daarbuite" sulke swaar offers geëis word, die parlementslede ook gevra moet word om iets van hul salarisse op t[e] offer sodat hulle aan die lan[d] 'n voorbeeld kan stel.

Die eerste minister het egte[r] beslis dat die salarisse van parlementslede wat £1,000 is, nie verander sal word nie.

Daar kan aangeneem word dat die hele „huis daarbinne" 'n sug van verligting geslaak het.

WAAR IS DIE GEESDRIF VAN 1938?

Vir iemand wat die meesleurende feesvierings van elf jaar gelede meegemaak het, is die verskynsels op die huidige feesreeks 'n bron van diepe besorgdheid, en tensy die rapportrit op sy weg na die noorde aan geesdrif wen — wat ons van harte hoop — belowe die viering by Monumentkoppie nie veel meer te wees nie as — in die woorde van mnr. Pirow — 'n mengelmoes van Afrikanersentiment en Engelse piekniek-gees.

Dit is vir Die O.B. geen aangename taak om kritiek van hierdie aard uit te oefen op die feesverrigtings nie. As kind van die Eeufeesjaar van 1938 het ons geen belang daarby om koue water op die reeds verkluimde geesdrif uit te giet nie. Dit is ons diepe begeerte dat ons volk by hierdie geleentheid weereens tot besinning moet kom en van die krag van sy eenheid bewus moet word.

Ons wil toegee dat daar in 1938 aanvanklik ook diegene was wat na die verbreking van ons volk deur die partypolitiek op 18 Mei daardie jaar geen hoë verwagtings van die feesvierings gekoester het nie, maar tog uiteindelik aangenaam verras was. Mag dit weer gebeur! Maar intussen voel ons ons geroepe om kommentaar te lewer wat miskien tot nadenke mag stem voordat dit onherroepelik te laat is om iets vir die siel van ons volk te wen.

Persone wat van die begin van die rapportrit by Mosselbaai verskillende vierings bygewoon het, ook in die Skiereiland, is verslae oor die gebrek aan spontane geesdrif. **Die belangstelling is wel groot, maar daar is weinig of feitlik niks van die aanstuwende, dinamiese geesdrif wat kenmerkend was van die Ossewatrek en die fakkelloop van 1938 nie.** Veral in die Skiereiland was daar geen deurlopende polsslag wat gehoor en sprekers tot 'n eenheid gebind het nie. Die funksie van die Saterdagaand, waar nagenoeg twaalf duisend mense byeen was, was so deurtrek van 'n piekniekgees dat die Engelse pers glimlaggend daarop moes wys dat, toe die mallemeule daar digby oopgegaan het, mans vroue en kinders in Voortrekkerdrag lang toue gestaan het om skoppelmaai te gaan ry en dat „kappies op die groot wiel die sterre verduister het".

KORTBROEKE

Trouens, die verskynsel het hom voorgedoen dat groepies jongmeisies onderskeidelik in Voortrekkerrokke, langbroeke en kortbroeke ingearmd op die feesterrein rondgekuier het.

Die spreker op die verhoog was soos 'n stem roepende in die woestyn. Om en vlak voor hom het groepies „feesgangers" laggend en spraaksaam hulleself besig gehou met hul eie afleiding, en selfs onder die gebed het 'n groot deel van die gehoor oor en weer beweeg met stukkies rou skaapvleis onder weg na die kampvure.

Op die Bellvillse funksie het dit so ontbreek aan geesdrif dat 'n amptenaar van die radiokorporasie vóór die uitsending van die verrigtings die gehoor eers moes aanmaan om tog hande te klap sodat daar blyke van geesdrif kan wees vir die luisteraars!

GEEN BOODSKAP?

Dit is of die volk geen boodskap uit die verrigtings kan opvang nie, en ook nie omgee dat dit ontbreek nie. Dit is vir hulle niks anders as 'n skouspel wat op 'n afstand gadegeslaan en môre maar weer vergeet kan word nie.

Vergelyk hiermee die uitbarstings van onkeerbare geesdrif wat die fakkelloop van 1938 gekenmerk het, toe hele dorpe om middernag soos 'n bruisende stroom in uittog vir myle saam met die vlam beweeg het — toe die oorhandiging van 'n vryheidsvlam in groue oggendure aan 'n seun met die woorde: My seun, neem hierdie vlam en hou koers! 'n trilling van warme begrip deur die harte gestuur het van manne en vroue en kinders wat op daardie oomblik magtig gelewe het in hul siele ten spyte van die voelbare stilte.

VYAND HET GEBEWE

Ja, in daardie dae het daar krag uitgegaan van die Afrikanervolk en sy vyande het gebewe — vir die eerstemaal gebewe sedert die veldslae van Colenso en Magersfontein. Want daar het 'n boodskap uitgegaan oor die vlaktes van ons land en daar was 'n volk gereed om daardie boodskap op te vang en uit te voer.

Maar nou? Daar is geen boodskap nie! — behalwe vir wat die saalsak nog versteek. Daar is selfs oproepe om die verlede te vergeet en om ook diegene wat geen begrip vir die Afrikaner se stryd het nie 'n gasvrye geleentheid te gee om hulle rondom die volksaltaar te kom vermaak.

WORD AANGEPRYS!

Maar wat die diepste kommer baar is dat hierdie gebrek aan geesdrif selfs deur nasionale blaaie aangeprys word as 'n teken van krag! Ook Die Burger het die verskil opgemerk tussen die huidige feeste en dié van elf jaar gelede. Maar in plaas van kommer verskaf die rapportryerfeeste hom „'n riem onder die hart", want, „naas die getallegroei het die feeste ook bemoedigende tekens van geestesgroei geopenbaar". Wat vir ons 'n opvallende gebrek aan geesdrif is, beskryf die blad as „'n positiewe krag" van Afrikaner-nasionalisme omdat die besieling van die feeste voortgevloei het „uit liefde en hoogagting vir ons eie . . . nie uit haat en minagting vir andere (soos in die verlede) nie". „As dit die gees is waarin ons ons weg bewandel, hoef ons vir die einde nie te vrees nie", merk die blad op.

NOG SOOS 1938

Die verskil in beskouing moet miskien toegeskryf word aan die verskil in uitgangspunt. Die O.B. gaan nog uit van die standpunt van 1938 dat ons volk ten spyte van uiterlike formules en uitsprake van staatkundige onafhanklikheid, onvry is as volk om homself uit te lewe, en dat daarom die hoogste volksideale nog nie verwesenlik is nie. Ons smag nog na wat in 1938 ontbreek het en ons nou nog ontneem bly — die reg om ons tradisies te handhaaf ook ten opsigte van volkseie stelsels en 'n eie staatsvorm.

„ALLES BEREIK"

Maar daar is diegene wat meen dat die Afrikanerdom alles bereik het wat hy ooit na gestrewe het en dat al wat tans nog nodig is, is „ewigdurende waaksaamheid" gepaard met die uitbouing van 'n „nasionale eenheid" — 'n ideaal waarna die Botha's en Smutse in hul tyd ook gebeur het en in ruil waarvoor hulle hul volksverlede wou gee.

Dit is hierdie gees van „alles is bereik" wat, meen ons, aan die wortel lê van die huidige gebrek aan geesdrif — die ydele troos dat daar vandag 'n nasionale regering aan bewind is en dat die toekoms dus geen sorge bied nie.

Maar ons wat weet, ook uit die ervaring van ons geskiedenis, dat die een party die ander opvolg met die reëlmaat van sonlig en nagdonkerte, voel onrustig omdat ons volk slaap terwyl dit dag is — en diep besorgd omdat hy aan slaap gesus word deur diegene wat vandag die mag het om daardie dinge te bring wat ons so vurig in 1938 begeer het.

Twee Onbestrede Verkies

Dr. Louis Steenkamp is onbestrede verkies tot V.P.-lid vir die Natalse kiesafdeling, Drakensberg. Die H.N.P. het geen kandidaat gestel nie. Op die nippertjie het die party besluit om sy kandidaat, mnr. R. J. Harding, nie te nomineer nie. In 1948 is dr. Steenkamp in die kiesafdeling Vryheid verslaan deur mnr. Boy Fullard van die Afrikanerparty.

In die Kaap is mnr. L. C. Gay, van Simonstad, onbestrede verkies tot V.P.-lid vir Suid-Skiereiland.

Wie Kan Help?

Die Boerejeug benodig

- 400 pond botter
- 4 blikke vet vir kookdoeleindes
- 5 sakke gedroogte vrugte of rosyntjies

vir hulle laertrek by die Voortrekkermonument te Pretoria, gedurende Desember.

Sal diegene wat die Boerejeug daarmee kan help asseblief so spoedig moontlik in verbinding tree met **Die Stafhoof, Boerejeug-Hoofkwartier. Posbus 3471, Kaapstad,** en melding maak van hoeveel en waarmee hulle sal kan help? Geliewe ook te sê wat dit sal kos.

Baie dankie,
Boerejeugstafhoof.

Republikeinse Plig Van die O.B

Genl. W. R. Laubscher, Voorligtingsoffisier, het verlede week teruggekeer van 'n uitgebreide reis langs die Grootrivier. Genl. Laubscher het die reeks vergaderings aangevang op Kakamas waar hy 'n opelug Fondsdagfunksie in die aand toegespreek het en hy het die reeks twee weke later afgesluit met 'n vergadering op Skansklip, die plaas van hoofgenl. W. P. Burger in die distrik van Brandvlei. Tussenin het genl. Laubscher al die nedersettings langs die rivier besoek en ook vergaderings gehou in die distrik Niekerkshoop en op die dorp Kenhardt.

Al die vergaderings is nie ewe goed bygewoon nie, waarvoor die verskriklike droogtetoestande hoofsaaklik verantwoordelik gehou moet word. Oral staan die kommandos van die O.B. egter nog pal op hul pos en word die stryd van die O.B. vasberade en uit innerlike oortuiging voortgesit.

Genl. Laubscher het die republikeinse taak wat die O.B. op die huidige stadium in ons volkslewe te verrig het, oral beklemtoon. Hy het daarop gewys dat in 1949 vir die eerste keer in die geskiedenis van die Afrikanervolk 'n verwaterde republikeinse ideaal gepropageer word naas die onvervalsde en tradisionele republikeinse ideaal van ons volk. Hierdie sabotasie van die Afrikaner se republikeinse strewe is gepleeg deur die huidige Eerste Minister toe hy in die Volksraad — nadat hy uit Londen teruggekeer het — gepleit het vir 'n republiek binne die Britse Empire. Wanneer 'n nasionale Eerste Minister 'n Union Jack hang oor die Afrikaner se republikeinse ideaal, dan is dit die plig van die O.B. om daardie vlag te verwyder en om die republikeinse ideaal van die Afrikaner skoon te hou, het genl. Laubscher gesê.

(vervolg op bladsy 7, kolom 5)

Indië Sal Nie Kant Van Weste Kies — Nehru

Vir die tweede keer in die afgelope paar weke het Pandit Nehru, eerste minister van Indië, uitdruklik verklaar dat Indië nie van plan is om kant te kies in die stryd tussen Oos en Wes nie. Aan persmanne het hy gesê dat Indië die samewerking van Amerika en Kanada verwelkom, maar nie kant sal kies in die koue oorlog nie. „Dit is nie ons beleid om ons met die een of ander volkere-blok te vereenselwig nie. Dit is 'n goeie ding om soveel terreine moontlik oop te hou vir samewerking in hierdie gespanne wêreld."

Nehru het voortgaande gesê dat Indië nie voornemens is om die Britse Statebond te verlaat nie, hoewel hy homself tot 'n republiek sal verklaar.

Dat Indië nie die Britse Ryk sal wil verlaat nie, spreek vanself. Hy het veel meer te wen as te verloor binne hierdie „Bond van Sustervolke". Solank hy 'n „suster" bly van Brittanje, Rhodesië, Kenia en Tanganjika, solank het hy vrye toegang vir sy vyfdekolonners in Afrika waar hy vinnig besig is om die naturel deur sy eie ras te verdring.

Oos-Afrika is vir die Indiërs 'n toekomstige Indiese kolonie, maar hierdie ideaal kan alleen verwesenlik word solank Indië as „sustervolk" van Engeland en Suid-Afrika erken word.

En vir hierdie voorreg bied Indië in ruil voorlopige „onsydigheid" in die stryd tussen Oosterse Kommunisme en Westrese kortsigtigheid.

ONS STAATSMASJIEN 'N OUDHEID

Dwase Hoop En Dwase Vrees Eintlike Vrug

Dis besonder jammer dat alle beskouing oor ons staatsmasjien steeds oor die boeg van 'n teenstelling tussen *demokrasie* en *diktatuur* gegooi is. Dis 'n windskewe voorstelling van 'n ingewikkelde probleem en dra slegs tot duisterheid by. Albei benaminge is reeds uitgesuigde en papgedrukte propaganda-lemoentjies waaruit elkeen kon haal wat hom pas.

Wesentlik is ons probleem om 'n stelsel te vind waardeur die eb en vloed van politieke strome in die volk so vryelik kan beweeg dat niemand wie se blymoedige hulp die samelewing nodig het op die duur onderdruk voel en griewe opgaar nie, strome wat tog ook só geraffineer en gelei word dat sake van beleid op meriete beslis kan word deur persone met ervaring, energie, insig en kennis.

Dis sekerlik eenvoudiger om gemelde eiso te stel as om hul na kom, veral in die hede met sy ingewikkelde probleme en sy oorgroeide staatsmasjien. **Dis egter geen rede om die probleem mis te kyk of versteend toe te sien dat ons in Suid-Afrika met ons antieke erfenissie van die Engeland van Viktorie en Eduard moet voortsukkel nie. Dit hoort lank reeds in 'n pandjieswinkel.**

LEIDING IN AFRIKA

Dis duidelik dat dit die taak van die Afrikaner behoort te wees om die vasteland van Afrika te lei. Hoe dit sal geskied as ons voortgaan soos tans, onmagtig om in eie gesin sake te reël, is problematies. Hoewel dit oordrewe sou wees om al ons probleme aan 'n swak staatsmasjien toe te skryf, sou dit nog veel dwaser wees om hierdie faktor as die moontlike beslissende uit die oog te verloor. Hoe langer die rit deste meer ooglopend die gebreke van die ratelende voertuig.

WISSELING VAN REGERING ONVOLDOENDE

Die verlede het reeds ten oorvloede bewys dat die oplossing van ons nasionale vraagstukke nie slegs deur 'n verwisseling van personeel in die kabinet of in die hoogste kaders van die staatsdiens verkry kan word nie; ook nie deur 'n surplus aan goeie bedoelings nie. Veeleer moet ons ernstige aandag aan die instrument wat in ons diens is, wy.

Tans sukkel ons dikwels met hoë ideale en heelwat werklike bevoegdheid dog met 'n uitgediende wertuig voort. Ons bou ons drome op vlottende fondamente, ons beplan al klemmende aan die partypolitieke skoppelmaai. **Hoe meer die kragdadigheid hoe vinniger die reaksie daarteen en die rotasie: regering na opposisie, opposisie na regering.**

Die vervelende proses is steeds: eers duiselingwekkende beloftes wat nooit nagekom kan word nie dog grootse verwagtings baar, dan vroeër of later aanvaarding van die bewind, daarop bedroewende botsings met die werklikhede en ontnugterende onmag, eindelik 'n onsmaaklike soektog na swart skape, sinisme en wanhoop en terugsinking na die Opposisiebanke.

DIE VRUGTE

Eintlike voorwendsel vir al die bedrywigheid is die afhandeling van belangrike staatsake. **Werklike vrugte is alte dikwels dwase hoop van vriende en ewe dwase vrees van vyande, verlies van moed en ondernemingsgees, kroniese verbittering tussen partye, elk met sy pers en agterryers, sy uitbuiting van egte ideale hetsy van Boer of Brit, hetsy van koningsgesindes of republikeine, van liberaliste of voorstanders van apartheid,**

Deur J. de Vos

sy jaag na en jag op hersenskimme.

Met ons staatsmasjien wat die bestaan van minstens twee kragtige partye veronderstel en tewens vereis, word die **stryd om die mag hoofsaak en die afhandeling van die staatsake bysaak, word taktiese voordeel vir die party meer belangrik as die fundamentele landsbelange, word bv. die kleurlingvraagstuk „aangepak' of afgeweer veral met Bolandse setels in gedagte.** Oor alles heen klink die verontwaardigde verwyte wat die pot die ketel teen die hoof slinger, 'n melodrama in skakerings van politieke huigeling.

DIE REKENING

Al gaande word die rekening wat die volk vir die partypolitieke spel betaal groter. In die verhewigde tempo van die moderne wêreld, veral waar dit staatsbedrywighede aangaan, is gevolge en newe-produkte besig om steeds sneller te kristalleer.

Die moontlikheid dat 'n sterk openbare figuur die oorerflike swakheid van die stelsel altans tydelik oorwin, wat soms wel gebeur, word steeds skraler. Die piets van die partyswepe word vernyniger, die verstikkende omarming van spontane plaaslike organisasies deur partyhoofkwartiere word meer beklemmend. Die kleinsielige keuring van plaaslike kandidate deur ringkoppe in die party hou tred met die suiwering van alle potensieel meedingende elemente. **O.B.-skap sonder meer word 'n absolute diskwalifikasie vir sekere ampte, lidmaatskap van die Broederbond vir andere.**

POLITIEKE MONOPOLIE

Kortliks: die groot partye word magtige politieke trusts, veel meer ingrypend en tirranniek in die uitoefening van hul monopolie as die veelbesproke trusts en kartelle in die sakewêreld. Dis ook te begryp dat op die lang duur diegene wat hulle beste in hierdie omgewing kan aanpas na vore tree as die aanvoerders. Meer onafhanklik denkendes word uitgeskakel ten gunste van plooibare karakters, ja-broers en eersugtiges. Voltydse partyamptenare, die dienswilliges van die partygesag, word die beroepsdraadtrekkers in rade en liggame, selfs later die ministers van die Kroon, die hoogste beloning vir verdienstelikheid.

NIE DIE MENSE NIE, DOG DIE STELSEL

Dit alles getuig nie van vooropgesette kwaadwilligheid nie, nie teen die persone soseer as teen die stelsel nie, nie teen die ratte soseer as teen die masjien nie. Daar is onder die persone skitterende uitsonderings, wat slegs die reël beklemtoon, want die dissipline word in die stryd teen meedingende partye immer skerper.

Die reëls van die spel, die berekening van punte, die afbakening van die terrein, die toekenning van louere word alles deur die reëls van die spel bepaal. **Toegepas op Suid-Afrikaanse toestande beteken die partypolitieke stelsel soos ons dit uit die hand van Westminster ontvang het die verdeling van die blanke bevolking in die twee hoofgroepe elk met sy vooroordele, sy eie herkoms en tradisies, sy eie ideale, wesentlik sy eie party. Aan oorlopers van die een na die ander party kleef die geur van verraad.** Dis te betwyfel of eerwaarde Cadman, as Engelssprekende by

(vervolg in volgende kolom)

(vervolg van vorige kolom)

die H.N.P., veel invloed by sy eie mensé oorgehou het. In elk geval is die Cadman's en Wynne's hoë uitsonderings.

BOTSINGS BEKLEMTOON

Die partystryd te lande werk derhalwe aan verbittering en bevooroordeeldheid in die mate wat dit 'n botsing tussen rasse is. Erger nog is die tussenkoms van die kleurling- en naturelleverteenwoordigers as Volksraadslede. Laasgenoemdes was bewese mislukkings, hetsy van blanke of naturellekant beskou. **'n Tweede mislukking is waarskynlik weer in die gedaante van kleurlingverteenwoordigers in aantog. Tussen nie slegs Engelsman en Afrikaner nie maar ook tussen blank en nie-blank word langs dié weg botsings en teenstellings beklemtoon en bestendig, word 'n duursame wal teen onmisbare samehorigheid binne 'n staat opgewerp.**

GEEN NASIONALE SIMBOOL

Nietemin, oor al die botsings en vooroordele heen laat ons a uitbuiters van ons ellende die verterende partye-spel toe. Ver buite bereik van die rede word vooroordele en wanbegrippe en botsings, sluimerend sowel as openlik, vir partygewin uitgebuit. **Die president van die V.S.A. is vir vier jare lank in die uitvoering van sy beleid onafhanklik van partygenoot sowel as teenstander, simbool van nasionale eenheid; die Engelse het hul Koning; maar in die Unie is daar geen enkele persoon wat as die draer van die nasionale gesag aanvaar word nie. Ons Eerste Ministers word in groeiende mate blote partyleiers; die nommer een lakei van die betrokke partygroep, die nommer een kampvegter vir partygewin.**

Petrol, Ondanks Vlerkies, Nodig In Suidwes

Min. Eric Louw het verlede week op sy partykongres in Bloemfontein aangekondig dat net inwoners van die Unie, en nie ook van Suidwes-Afrika nie, onderhewig aan petrolrantsoenering sal wees.

Die rede hiervoor, aldus die Minister, is dat petrol in Suidwes op 'n redelike wyse gebruik word!

As die inwoners van Suidwes na hierdie kompliment nog nie die vlerkies op hul rug voel uitkom nie, moet hulle nie te geskok wees nie — daar lê 'n verkiesing voor aanstaande jaar!

Die Regering En Kommunisme

Min. C. R. Swart het sy partykongres verlede week in Bloemfontein meegedeel dat hy onder die huidige wette nie by magte is om die Kommunistiese Party te verbied of sy publikasies stop te sit nie. Hy het wel die reg om vergaderings te belet en om buitelandse blaaie uit die Unie te weer.

Die tyd het min of meer aangebreek dat die volk nie langer met hierdie soort verskonings tevrede gestel kan word nie. As die nodige magte ontbreek, staan die parlement oop om dit daar te verkry. Baie kiesers het in 1948 vir die regering gestem omdat hy maatreëls teen die Kommuniste beloof het. Behalwe vir 'n klompie vergaderings wat in Transvaal en Natal belet is en 'n kommissie van ondersoek wat die regering aangestel het, tier die Kommuniste nog net so welig voort as onder die Smutsbewind. **In Kaapland word vergaderings gehou na willekeur en in plaas van verdwyning van Kommunisme het die volk moes aanskou hoe die Suid-Afrikaanse parlement sy eerste Kommunis onder die nasionale bewind in sy skoot ontvang.**

Kan hieraan niks gedoen word nie omdat die Kommunistiese Party aanvaar moet word as 'n „wettige party" onder die parlementêre demokrasie?

Die volk is in elk geval geregtig om te weet wat die rede is waarom optrede so lank agterstallig is.

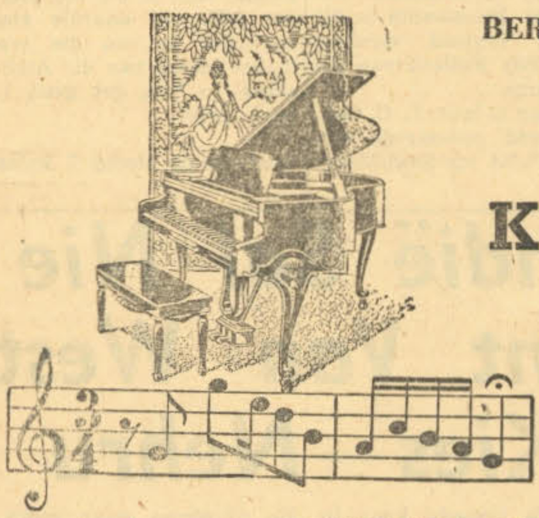

BEROEMD *en* WELBEKEND
oor die 66 jaar vir
BESTE WAARDE
in
KLAVIERE
VLEUELKLAVIERE
HUIS- EN KERKORRELS
sowel as alle
ander soorte MUSIEKINSTRUMENTE en Toebehore.
GRAMMOFONE, Plate, ens. — DRAADLOOSTOESTELLE
BLAD- en BOEKMUSIEK in grootste verskeidenheid

Spesiale Afdeling:
WAPENS

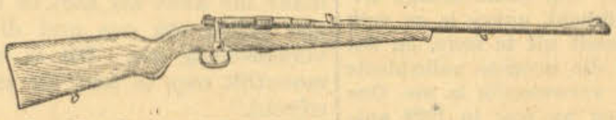

PATRONE, Jagbenodigdhede, VERKYKERS, Weerglase
Sakmesse, Valle vir Ongedierte, Jagmesse, ens.

Nuwe afdeling vir
YSKASTE • ELEKTRIESE STOWE • Elektriese Artikels
R. MÜLLER (Eiens.) BPK.
Hoek van Kasteel- en Burgstraat — Posbus 133 — KAAPSTAD

Is Witbrood Nou Gesond Of Nie?

Dit is 'n baie moeilike saak vir die arme „volk daarbuite" om onder die parlementêre stelsel elke dag presies te weet wat hy nou eintlik moet glo. Die persorgane van die verskillende partye het die taak om regeringsmaatreëls altyd goed te praat en opposisie-voornemens altyd te veroordeel.

Toe witbrood 'n jaar gelede deur die Nasionale regering ingevoer is as „simbool van die regering se wil en vermoë om selfs die skynbaar onmoontlike te doen," het onder meer Die Burger geskryf hoe gesond die nuwe brood is. Die volk is verduidelik dat **„die kern die voedsaamste gedeelte van 'n koringkorrel en die dop die onverteerbaarste (is)."**

Verlede week is aangekondig dat die prys van witbrood verhoog is. In die verband skryf Die Burger dat deel van die regering se oogmerk is om druk op die volk uit te oefen om na bruinbrood oor te slaan.

„Dit is natuurlik so—ons het dit trouens almal aan moedersknie al geleer—dat die growwe brood vir die normale mens gesonder as die fynbrood is." Aldus die nuwe klank in Die Burger.

Nou het ons geen fout te vind met enige poging om die volk van witbrood te laat afwyk nie. **Maar bostaande illustreer op treffende wyse hoe die partypolitiek selfs so 'n geringe sakie as brood inspan vir propaganda-doeleindes en binne twaalf maande in een en dieselfde blad teenstrydige uitlatings doen om party-maatreëls te vergoelik.**

So gaan dit ook met ander sake, onder andere die republikeinse ideaal.

Republikeinse Reënwindjie?

„Die dag sal miskien spoedig daar wees wanneer ons nie meer twee volksliedere of twee vlae of 'n Unie-vlag met 'n spinnekopontwerp daarop sal hê nie," het die voorsitter van die H.N.P.-kongres, sen. M. J. Vermeulen, verlede week in Bloemfontein gesê.

Mag hierdie republikeinse lug op die kongres 'n welkome voorteken van 'n republikeinse reën wees! **Dat daar 'n groot behoefte aan bestaan, is seker.**

Verblydend is ook die opmerking wat te kenne gee dat die Unie-vlag nog nie ons vryheidsvlag is nie. **Solank die Union Jack 'n ereplek op ons vlag beklee, kan daar geen besieling van so 'n vlag uitgaan nie—dit herinner ons net aan wat ons verloor het onder die Britse vlag.**

KAMPSTUKKE VIR MUSEUM

Die Direkteur van die Oorlogsmeseum, Bloemfontein, het die Bond van Oudgeïnterneerdes en Politieke Gevangenis verwittig dat die deel van die museum wat vrygestel is vir goedere wat tydens die afgelope oorlog deur hulle in gevangeskap gemaak is, tans gereed is. Goedere kan gestuur word aan **Posbus 704, Bloemfontein,** en die sekretaris van die Bond doen 'n beroep op oudvervolgdes om die allerbeste van hul handewerk vir die doel af te staan. Dit sal daar uitgestal word saam met die handewerk van Afrikaners uit die vorige vryheidsworsteling.

Produk van Kamp

Die kantate „Die Wording van 'n Volk", wat by geleentheid van die inwyding van die Voortrekker-monument voorgedra sal word deur 'n koor van 500 lede, is 'n skepping van die Koffiefonteinse interneringskamp, en by geleentheid van die konferensie van oudgeïnterneerdes onlangs in Pretoria, is die komponis, mnr. Stephen Eyssen en die digter, dr. Jan Pienaar, gehuldig.

Die gedig is uit die kamp gesmokkel en is deur mnr. Eyssen tydens sy plaasarres getoonset.

Vrugte Van Britse Beskawing

„Naturelle-spivs wat Engels in sendingskole in Afrika geleer het, is besig om 'n bloeiende swartmarkhandel in Bybels te dryf", lui 'n berig in 'n Engelse blad.

Die berig meld dat hierdie naturelle pleitende briewe aan Bybelverenigings en private persone in Engeland skryf om Bybels vir verspreiding wat hulle dan teen swartmarkpryse van die hand sit. **Dit het veral betrekking op Nigeria, waar die inboorlinge, volgens 'n ander berig, deur die Britte reeds so beskaaf is dat hulle nie meer ingesluit sal kan word in 'n segregasie-plan vir Afrika nie.**

BRITTE SLOOP VOLKEREG SAAM MET EUROPA

(Van Ons Korrespondent in Duitsland)

In Hamburg word tans die saak gevoer teen die wêreldbekende skeepsboufirma Blohm en Voss wat in 1946 aan die Britse militêre regering ondergeskik gemaak is. Kort daarna is met die sloping daarvan begin. Die broers Rudolf en Walter Blohm word aangekla dat hulle „ongeoorloof ingemeng en gehinder het" deurdat hulle vir sloping-bestemde masjiene en toerusting na 'n ander fabriek verplaas het, om dit sodoende te red. Rudolf Blohm sê in hierdie verband: „In elke geval tref die volle verantwoordelikheid my alleen — of die handeling met of sonder my wete of goedkeuring geskied het, en deur wie ook van die personeel dit begaan is."

Die masjinerie waaroor die saak gaan, bedra slegs .5 persent van die totale!

Sedert 1945 is uit hierdie bedryf materiaal en masjine ter waarde van 800,000 Reichsmark gesteel, waarvan die Britse Regering slegs 200,000 RM aanvaar het. Een van die bestuurders, Dalldorf, sê: **„Toe het ek besluit om tot self-hulp oor te gaan, om ten minste 'n deel van die masjinerie en materiaal te red sodat in elk geval 'n klein getal van die 18,000 werksmense nie in die arms van die Kommuniste gedryf word nie, daardeur dat hulle 'n nuwe werkplek het, veral vir dié van ons manne wat dertig of veertig jare in ons diens was, en van wie alleen gesê kan word, dat hulle gehelp het om goeie skepe vir Duitsland te bou. Ons (dit sluit in die direkteure, bestuurders en personeel-lede) sal nooit die aftakeling as wettig beskou nie!"**

EERSTE MAAL

In Rudolf Blohm se memorandum staan: **„Dit is die eerste maal in die moderne geskiedenis dat, na 'n oorlog, die oorwinnaars onder dwang reparasies uit die privaateiendom van industriebedrywe eis, en terselfdertyd die oorwonne land belet om skadevergoeding te betaal."**

Onder die argumente wat van die aangeklaagdes in hul verdediging besig, is o.a. verwysings na uitsprake van bekende Engelse, soos Stokes en Hynd, **dat elke vorm van konfiskasie in 'n oorwonne land gelyk staan aan plunder, solank geen vredesverdrag bestaan nie.** Die verdediging wat op 19 Oktober begin het, probeer om te bewys dat die reëlings waarteen die beskuldigdes gehandel het, nie wettig is nie. Die hele wetsfondament van die aftakelingsbeleid word beveg, met verwysings na die Haagse Konvensie en die Atlantiese Handves.

Die Aanklaer daarenteen sal sy saak op die Potsdam-ooreenkoms baseer, waarin bepaal is dat Duitsland ook industrieel gede-militariseer moet word. Wat in Engeland onder de-militarisasie bedoel word, is deeglik bewys . . .

DIE LYS

Op die lys van fabrieke wat vir sloping bedoel is, wat teen die einde van 1947 opgestel is, het 918 name gestaan. **Toe die Amerikaners agtergekom het dat die koste deur hul eie belastingbetalers gedra moet word, is 159 fabrieke van die lys geskrap. Dié wat egter nog moet gesloop word, sluit in die August Thyssen-staalwerk; die Buna-fabriek (kunsrubber), die ammoniakfabriek in Oppau en die Fischer-Troppsch-fabriek waar sintetiese vetstowwe vir die hele wasmiddelindustrie in Duitsland vervaardig word, heeltemal onafhanklik van die wêreld vetposisie. Sulke fabrieke kan nie meer as militaristies beskou word nie . ..**

UITWERKING

Hierdie voortdurende grootskaalse sloping het reeds sy nadelige uitwerking op die Duitse heropbou getoon, asook op die baie nadelige handelsbalans wat Europa teenoor die ander dele van die wêreld het. Die industriële demilitarisasie spruit voort uit die besorgdheid omtrent „veiligheid" tydens die besettingsmagte, en nòg die gebede van honderd-duisende mense op die Bochumse Katolieke-dag; nòg die verset van die werksmense; nòg die protes van 40 Amerikaanse senatore wat daarop wys dat die Amerikaanse belastingbetaler moet betaal, het enige uitwerking op die Brits-Franse besettingsmagte nie. **Intussen is die blydskap in die Ooste groot oor die tweedrag tussen die besettingsmagte en die Duitse openbare mening, wat water is op die meul van die Russiese propaganda. Oor die wenslikheid en wysheid van hierdie slopingsbeleid word in Duitsland geen argumente meer gevoer nie . . . .**

Vrede Verloor, Sê Franco

Genl. Franco om wie se ontwil Spanje nog steeds uitgesluit word uit die volke-organisasies, het verlede week by geleentheid van 'n besoek aan Portugal gesê: „Ons wil weereens ons onveranderbare wil beklemtoon om ons vryheid in Europa te handhaaf — daardie vryheid wat tans gedeeltelik gevange gehou en gedeeltelik bedreig word **omdat die vrede verloor is deur diegene wat die generaals wat die oorlog gewen het, opgevolg het. Dit bewys die ondoeltreffendheid van sommige Europese regerings om die gevare wat die oorlog veroorsaak het, die hoof te bied."**

Kotzé

Kan met trots aanspraak maak dat sy kliënte onder die bes geklede klasse tel.

ADDERLEYSTRAAT 134 — KAAPSTAD

PROBEER DIT!
VIR OË-TOETS

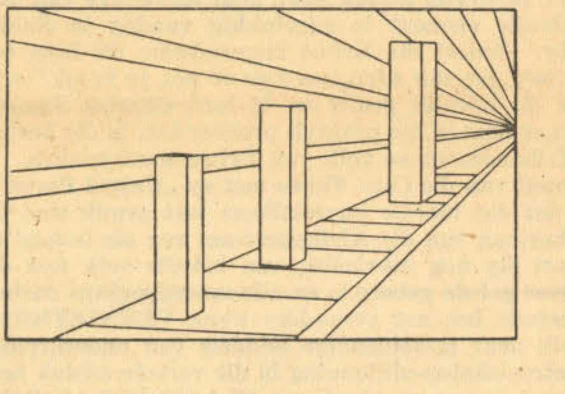

WATTER PAAL IS DIE LANGSTE ?

VIR SMAAK-TOETS

Neem twee skuiwe van enige soort sigaret, behalwe Kommando. Moenie die eerste skuif intrek nie, blaas dit saggies deur u neusgate uit. Neem nou die tweede skuif, trek dit in en blaas dit dan deur die neusgate of deur die mond uit. Toets Kommando nou op die selfde wyse. Let op watter sagte, geurige rokie u van Kommando kry. (Antwoord op oëtoets : As u meet, sal u ontdek dat hulle presies ewe lank is.)

U OË MAG U BEDRIEG
MAAR U KAN STAAT
MAAK OP U SMAAK

RONDE
Kommando
-sigarette

20 vir 1/-
50 vir 2/4

C2

WAT IS JUL REDE?

In Johannesburg het genl. Smuts sy volgelinge belowe dat sodra hy weer aan bewind kom, hy die Transvaalse onderwysbeleid van moedertaalonderrig weer in die troeirat sal gooi. Die Verenigde Party se beleid is 'n verenigde Suid-Afrikaanse volk, het die Veldmaarskalk beklemtoon. Wat hy eintlik bedoel het, is deur die Cape Times in 'n hoofartikel onderstreep:

„In die breë gestel, is dit vandag die Verenigde Party se beleid dat die grondslag van nasionale eenheid in die skole gelê moet word deur die kinders bymekaar te bring sodat hulle kan opgroei nòg as Afrikaners nòg as Engelse maar bloot as Suid-Afrikaners."

Dit is ten einde hierdie nuwe volkekundige produk in aansien te roep dat die Afrikaner in hierdie feesjaar verneem dat hy so min as moontlik van sy verlede in herinnering moet bring. In geen omstandighede mag die Afrikanerkind onder die besef kom dat hy aan 'n volk behoort wat reeds klaar gebore is en wat 'n eie verlede en kultuur het nie. Nee, hy is nog maar net die onbevrugte sel waaruit 'n volk eendag kan ontwikkel as die nodige klimaat daarvoor geskep word. En die skepping van hierdie klimaat is blykbaar 'n taak wat aan die Engelse pers opgedra is. 'n Plaaslike koerant het sy lesers uitgenooi om sy kolomme te vul met verhale van gelukkige Afrikaans-Engelse huwelike. Die uitnodiging het geskied na aanleiding van 'n bejaarde uitlating van dr. Nicol dat huwelike tussen Afrikaans- en Engelssprekendes nie aangemoedig behoort te word nie. Die reaksie op die uitnodiging was dan ook besonder leersaam. **Dit toon feitlik sonder uitsondering dat sulke huwelike heeltemal gelukkig kan wees mits „politiek nie in ons huis toegelaat word nie," en in enkelinge gevalle selfs „godsdiens".**

Nou is daar ongetwyfeld gevalle waar sulke huwelike 'n sukses was ook met behoud van die politieke persoonlikheid — selfs in O.B.-kringe is daar voorbeelde — **maar uit hierdie briewe blyk dit baie duidelik dat teen die huidige agtergrond van ons politieke lewe uitsluiting van die volksbewussyn — en in sommige gevalle selfs die kerklike bewussyn — by minstens een van die ouerpaar voorwaarde vir die huweliksgeluk is.**

ELEMENT WAT ONTBREEK

Maar ons wil nie op hierdie saak ingaan nie. Die Republieke het getoon — en die baie republikeinse Afrikaners met Engelse vanne spreek nog daarvan — dat in die regte atmosfeer sulke verbintenisse tussen Afrikaners en Engelse geen slegte gevolge het nie. **Maar soiets is alleen moontlik waar die Engelsman as 'n immigrant na 'n Boerestaat kom met die heelhartige oorgawe aan sy nuwe vaderland en die volk wat reeds klaar bestaan en deur hom aanvaar word. Dan is immigrasie 'n aanwins soos dit in enige ander land is waar die bestaan en regte van die gevestigde volk nie in twyfel getrek word deur nuwelinge van buite nie.**

Hierdie element is ongelukkig vandag in Suid-Afrika afwesig. Sedert die Britse imperialisme dit hom ten doel gestel het „om die Afrikanerdom se nek te breek," soos lord Milner dit openlik gestel en 'n lord Charles Somerset dit lank voor hom in die praktyk probeer het, is die bestaan van die Afrikanerdom as volk van Britse kant misken. **En die standpunt van die Cape Times met sy „United Party" bewys maar net dat hierdie imperialisme wat gemik was teen die blote bestaan van die Afrikanerdom, nog nie bedaar het nie. Die doel bly nog uitwissing van hierdie volk wat driehonderd jaar gelede gebore is en alle moordpogings oorlewe het. Die metode het net verander: waar VERNIETIGING van die volk deur gewelddadige middels van onderdrukking en konsentrasiekamp-uitdunning in die verlede misluk het, moet daar nou gesorg word vir sy PLAASVERVANGING deur iets wat genoem sal word die „Suid-Afrikaanse volk."** Die begeerte moet by die Afrikanerjeug gewek word om op te gaan in 'n nuwe volk wat nòg Afrikaans nòg Engels sal wees.

'N PAAR VRAE

Nou wil ons aan die voorstanders van hierdie beleid die vraag baie reguit stel: **Is dit julle hoop dat hierdie nuwe „Suid-Afrikaanse volk" niks anders nie as 'n Britse brokstuk van die ou „Mother Country" sal wees? Meen julle om deur ondermyning van die Afrikaner se identiteitsgevoel, onder die voorwendsel van „nasionale eenheid," hom sover te kry dat sy verset teen die moordaanslae op sy lewe sal verdwyn, en dat wanneer hierdie verset eers eenmaal sal verdwyn het, daar geen vrees bestaan dat die „nuwe Suid-Afrikaanse volk" Engelssprekend en Engelsdenkend sal wees nie?**

Indien dit nie julle hoop en oogmerke is nie, en julle dus bereid is om op te hou om as Engelse te bestaan by die opgaan in die nuwe „Suid-Afrikaanse volk", wat is julle beswaar teen die opgaan in die gevestigde Afrikaanse volk wat vir meer as twee eeue reeds die land verryk het met sy persoonlikheid en kultuur?

As julle dan nie omgee om as Engelse te verdwyn in Suid-Afrika nie, waarom het julle beswaar om in plaas van „nuwe Suid-Afrikaners" voort te bestaan as Afrikaners?

Moet dit toegeskryf word aan moontlike „rassehaat" — 'n beskuldiging wat julle die Afrikaner elke keer teen die kop slinger wanneer hy in die proses van sy onderploeging na asem hyg?

In geen land ter wêreld word van 'n gevestigde volk verwag dat hy deur immigrante omskep moet word tot 'n nuwe volk nie. En as die Engelse wel bereid is om toe te gee dat hulle voortbestaan as Engelse in ons land ongerymd is, soos die Cape Times en die „United Party" stilswygend doen, maar desnieteenstaande weier om hulle met die bestaande volk te vereenselwig, dan moet daar 'n rede voor wees, en hoe eerder ons daardie rede weet, hoe gouer mag dit lei tot werklike „nasionale eenheid".

Spookgedrogte Wat Dans Agter Ystergordyn

Die mistiese entoesiasme wat die Russiese Sowjetstryders besiel, vind vandag 'n eggo in die marsritme waarmee die Volkspolisie deur die strate van Dresden — stad van puinhope — beweeg. Die Berlynse koerant „Der Sozialdemokrat" het onlangs die sterkte van die opgeleide „Volkspolizei" op 560,000 man geskat. Die rekrute word streng gedril, wag-aflossing word streng geoefen.

Tweede en laaste artikel van ons Duitse korrespondent wat so pas 'n besoek agter die Ystergordyn gebring het.

Hierdeur word duidelik bewys, welke gevaarlike kennis van die Duitse gees die Russe het, en met welke sukses hulle geslaag het om vir hulle Duitse landsknegte te werf. Maar — die aantal drosters groei daagliks; selfs die seun van die Wes-Duitse Kommuniste-leier, Max Reimann, was onder hulle. Die innerlike onsekerheid van die leiers spreek uit hulle voorneme om die politieke Polisie heeltemal te her-organiseer. Ook die SED blyk nie heeltemal vertroubaar te wees nie en 'n ondersoek is nodig geag voor die verkiesing, want „as die polisiediktatuur dan nie werk nie, werk die hele sowjet eksperiment nie".

Nieteenstaande al hierdie bewyse van onsekerheid in die Oosterse gebied, sou dit verkeerd wees om daaruit 'n verandering van beleid af te lei. 'n Verandering, d.w.s. hulp vir hierdie Sone van Ellende, kan alleenlik deur hulp van buite en 'n verandering in wêreldpolitieke toestande bewerkstellig word.

VLUGTELINGE

Die getal mense wat tot dusver na Wes-Duitsland gevlug het en die geregistreerde bewoners van Oos-Duitsland is 1,350,000. Volgens die Beierse owerhede kom 200 tot 300 mense daagliks onwettig oor die Beierse grens — en hoeveel kom oor die Engelse grens? Volgens die Kontrolewet No. 161 moet alle persone wat onwettig oor die Sowjetiese gebiedsgrens kom, in hegtenis geneem en gestraf word. „Maar ons kan die Sowjetiese gebiedsgrens nie ook deur ons harte laat gaan nie", het 'n afgevaardigde onlangs omtrent die vlugtelingskwessie verklaar. Met die oog op die werkloosheidsprobleem en die behuisingskwessie in die Westerse gebiede is die opname van hierdie miljoene mense wat ongeregistreerd in dié gebiede skuiling soek 'n swaar las — maar in die belang van die gehele Duitsland moet hierdie las gedra word.

STRAF

Agter die ystergordyn neem die inhegtenisname van mense wat verdagte grensoorlopers is steeds toe. Selfs mense wat moontlik in verbinding met familielede in die Westerse gebiede kan wees, word gestraf. Ontsnap 'n lid van 'n familie, word die agtergeblewenes met gevangenisstraf bedreig.

VERSKRIKKING

Alle gevangenisse in die Sowjetgebied is oorvol — om nie eens te praat van die twee groot konsentrasiekampe Buchenwald en Oranienburg. Die paar mense wat nou en dan onder strengste verbod om enige inligting daaromtrent te verstrek, vrygelaat word, en die paar gelukkiges wat ontsnap, berig oor die verskriklike toestande daar. **Daagliks sterf honderde mense aan honger, koue en tering; die afgelope winter is van die 16,000 gevangenes in Buchenwald 2,800 mense aan honger, koue, tering of waansin dood.** Die sogenoemde „Isolasiebarakke" is die grootste verskrikking in die kamp. Wat daarin gebeur, weet tot dusver niemand. **Net die vreesliksté gekerm en geskree dring daaruit en word gehoor deur diegene wat saam gevange gehou, gemartel en gekwel word.**

So lyk dit agter die ystergordyn. Op sy swart doek dans die spook-gedrogte wat die Westerse oorwinnaars deur hul besluite te Jalta en elders geroep het, en wat hulle en ons nou nie meer kan verban nie.

ENGELS BY DIE MONUMENT?

Genl. J. C. Smuts, Leier van die Opposisie, en een van die hoofsprekers by die onthulling van die Voortrekkermonument op 16 Desember, het verlede Saterdag op Krugersdorp verklaar dat die feesviering nie ingerig moet wees vir 'n seksie van die bevolking nie, maar dat almal daaraan moet kan deelneem. Ons is 'n tweetalige land, het hy gesê. En dit is 'n „nasionale" fees. Waarom sal die Engelse taal nie daar gebesig word nie, het genl. Smuts gevra? Ons konstitusie waarborg immers die gelyke behandeling van albei die landstale, het hy betoog.

Sal genl. Smuts die Voortrekkers op 16 Desember gaan huldig in die taal van hul veroweraar?

Dagbreek berig dat dr. E. G. Jansen, minister van Naturellesake en voorsitter van die Inwydingskomitee op 'n gepaste oomblik die Engelssprekende feesgangers in die Engelse taal sal welkom heet op Monumentkoppie.

Ontslape

Mev. Chris le Roux, eggenote van mnr. Piet le Roux, van Dempersstraat, Caledon, is verlede Saterdag skielik aan 'n hartaanval oorlede aan haar woning op die dorp. Wyle mev. le Roux was 'n stille dog baie getroue lid van die Ossewabrandwag. Op byeenkomste van die O.B. sal sy voortaan gemis word. Die plaaslike kommando betuig innige meegevoel met die bedroefde eggenoot en kinders. (Eie Berig).

BOEREJEUG MOG NIE SELFSTANDIG AAN OPTOG DEELNEEM

'n Korrespondent maak in 'n brief gewag van die afwesigheid van die Boerejeug in die optog deur Adderleystraat by geleentheid van die rapportryersfees. Daar sal ook ander O.B.- en Boerejeug-lede wees wat sal wil weet waarom die Boerejeug nie aan die optog deelgeneem het nie, terwyl selfs die Boy Scouts, Sea Scouts en Girl Guides daarin te sien was.

Die skuld daarvoor lê nie by die Boerejeug nie. Hulle wou bitter graag aan die fees deelgeneem het as 'n groep in hul eie drag net soos die Voortrekkers en Engelse jeugbewegins in hul eie uniforms opgetree het. Lank nadat uitnodigings reeds aan laasgenoemde organisasies gestuur was, het die Boerejeug nog geen uitnodiging van die reëlingskomitee ontvang nie. Toe van Boerejeug-kant langs private kanale navraag hieromtrent gedoen is, is 'n briefie van die sekretaris vier dae voor die fees ontvang waarin hulle uitgenooi word „om in Voortrekkerdrag aan die verrigtinge deel te neem", dit wil sê as gewone lede van die publiek.

Die Boerejeug wat teen hierdie tyd reeds onder die indruk was dat hulle minder welkom is as die Boy Scouts en Girl Guides, het hul lede egter al klaar versoek om saam met die skoolkinders op te tree.

DIE REDE

Waarom die Boerejeug aanvanklik nie uitgenooi en daarna nie toegelaat was om in hul eie drag op te tree nie, terwyl Engelse jeugorganisasies dit wel kon doen, is 'n vraag waarop die komitee seker liefs 'n antwoord skuldig sal wil bly. As egter ook gelet word op die behandeling van die O.B.-blaasorkes deur die reëlingskomitee, word die antwoord vanselfsprekend. Toe die orkes versoek was om musiek te verskaf, is op grond van vroeëre ervaring uitdruklik gesê dat die O.B.-blaasorkes is en dat hy so erken moet word. **Op die feesprogram het die naam egter nie verskyn nie. Daar is dit genoem „mnr. S. J. Swanepoel se Blaasorkes"** —mnr. (komdt.) Swanepoel is die dirigent.

Hieruit is dit natuurlik duidelik dat sekere Afrikaners wat die mond vol het van „nasionale eenheid," en met die oog waarop niks in die pad van Engelssprekendes gelê moet word nie, nog nie kans sien om in hierdie feesjaar die hand van mede-Afrikaners te neem binne die Ossewabrandwag of verwante organisasies nie. Boy Scouts en Girl Guides, ja, hulle kan toetree tot die „nasionale eenheid," maar nie die Boerejeug nie!

Voetnoot: Die O.B.-blaasorkes het hom so goed van sy taak gekwyt dat die Administrateur van Kaapland hom—op sy naam—uitgenooi het om verlede week op te tree by die tiunparty ter ere van die afgevaardigdes na die Kaaplandse Sinode van die N.G. Kerk.

En die Boerejeug is wel dermate deur die Kaapstadse stadsraad erken dat aan hom 'n terrein binne in die stad afgestaan is vir 'n parade op die dag van sy vertrek na Pretoria, en 'n straat aan hom oopgestel vir 'n optog daarvandaan tot by die stasie.

Soos Ons Lesers Dit Sien

BOY SCOUTS MAAR NIE BOEREJEUG

„Oom Gandhi", Kaapstad, skryf: Ek was by die rapportryersbraaivleisfunksie by Jan van Riebeeck se standbeeld. Van die hele paar duisend mense wat daar was, het dit my getref hoeveel Engelse mense daar was. (Was dit om hulde te bring aan ons Voortrekkergeslag of was dit agter die braaivleis aan?) As 'n mens die pragprogram gekoop en dit deurgeblaai het, dan hoef jy jou nie te verwonder dat enige een welkom is nie—selfs die „Boy Scouts en Girl Guides", kry plekke aangewys in die Vertrek-optog van die Van Riebeeckstandbeeld, MAAR die Afrikaner-Boerejeug-seuns en -dogters bestaan glad nie by so 'n volksgeleentheid nie. Waarom Scouts en Guides insluit en Boerejeug uitsluit? Dit verstaan ek nie!

Die opstellers van die program en die reëlingskommissies is waarskynlik dronk van eenheidstrewe, van die soort wat Jan Smuts in sy party en bedrywighede nog steeds voorgestaan en voorop gestel het. Die Kaapstadse reëlingskommissie kon darem nie sonder die „O.B.-Blaasorkes klaarkom nie, **Maar Let Wel:** die orkes moes verdoop word in „Swanepoel se orkes"!

Eindelik: Laat dit vir die nageslag gepubliseer en bekend word, dat die grootste en seker die aantreklikste en mees imponerende nommer in die wydingsfeesprogram by die monument sal wees **'n produk van Koffiefonteinse Interneringskamp** nl. die Kantate: „Die Wording van 'n Volk" deur dr. Jan Pienaar geskrywe en getoonset deur my gewese hutmaat en vriend Stephen Eyssen, L.V., (Heidelberg, Tvl.)

Laasgenoemde sal D.V. met 'n koor van 'n paar honderd daardie besondere bydrae tot die wydingsplegtigheid lewer, terwyl die aanwesige duisendes juis ook hierdeur daaraan herinner sal word dat daar 'n paar duisend volksgenote agter die doringdraad was, wat geweier het om met Jan Smuts se oorlogsbeleid te skakel, en hulle beslis lynreg teenoor sy wydsbeen-oor-die-seestanery gestel het. Ek voel gestreel dat ek die bewoording van die kantate op afgerolde toiletpapier kon skrywe—en also kon help bydra om dit uit die doringdraadkamp te kry, sodat dit vir ons nageslag kon bewaar word.

MAAR WAT VAN KOMMUNISTE?

„Observator", Kaapstad skryf: Daar is gœruime tyd lank al 'n goedgeorganiseerde beweging aan die gang om te verhoed dat mnr. Larratt Battersby, redakteur van „The Nation", 'n kwartaalblad wat in Pretoria uitgegee word, na die Unie terugkeer. Terwyl hy in die buiteland vertoef (en homself dus nie kan verdedig nie) is daar met byna koorsagtige haas beswaar gemaak teen sy voorgenome terugkeer na die Unie. Verskeie Verenigde Party-organisasies, en ook mnr. Nossel, het tot die stryd toegetree, terwyl die Kaapse Komitee van die Jewish Board of Deputies as gevolg van hul vertoë, 'n simpatieke antwoord van die Eerste Minister ontvang het.

Mnr. Battersby word in regeringsblaaie beskryf as 'n Britse Nasionaal-Sosialis en 'n Fascis wat om hierdie rede gedurende die oorlog in 'n Engelse interneringskamp was. Battersby is dan saam met honderde ander volbloed Britte (baie van wie oudgediendes uit die Eerste Wêreldoorlog) kragtens die Engelse noodregulasie 18 B (soortgelyk aan die noodregulasies destyds van die Smutsbewind) sonder aanklag, verhoor, of vonnis geïnterneer. Volgens sy blad „The Nation" blyk hierdie rasbewuste Brit se verdere „sondes" onder andere die volgende te wees: Hy is pro-Hitler, hy is anti-Kommunisties. Hy ondersteun die beginsel van blanke voogdyskap en staan 'n beleid voor om die blankedom hier te versterk deur toelating van 'n 500,000 goedgekeurde immigrante van nordiese oorsprong veral uit Engeland, Skotland en Duitsland.

Een van die V.P.-organisasies het die hoop uitgespreek dat Battersby kragtens die Oproerige-Byeenkomste-Wet vervolg word. So 'n stap was egter nie nodig nie want op 18 Oktober het die Regering aangekondig dat Battersby tot ongewenste immigrant verklaar is. Dit word opgemerk dat hierdie datum min of meer ooreenstem met die datum van die vonnisse by Neurenberg presies drie jare gelede. Is dit toeval? Battersby het nou wel godsdiens in sy politiek gesleep, maar wat omtrent ons Kommuniste, immigrante sowel as plaaslike agente van die Kremlin, wat die leer aanhang dat „godsdiens 'n verdowingsmiddel vir die volk" is? En wat van die agitators wat sê ons moet „Van Rensburg en Pirow ophang totdat hulle so droog is as biltong". Sal sulke dinge ook belet word?

Die gebeure wat vanaf die eis om „onvoorwaardelike oorgawe" by Casablanca, tot by Neurenberg, Landsberg en Spandau, getuig dat wraaklus nie so maklik bevredig word nie. Daarom dan seker dat die verbod teen Battersby nie eintlik met groot applous begroet is nie.

Miskien was die V.P. te besig by Muizenberg om hul „vasberadenheid om die land van die H.N.P.-regering te bevry" aan te kondig en Christelike Nasionale Onderwys te verdoem as 'n „duiwelse (,diabolical') stelsel van opvoeding."

Dit kan verwag word dat verdere vertoë aan die regering gerig sal word om optrede teen sogenaamde nasionaalsosialiste en fasciste. Maar die tyd sal bewys dat dit nie die Battersby's is wat besig is om die staat tot in sy fonmente toe te ondermyn nie maar daardie agitators, blank sowel as gekleurd, wat onder die rooi banier van die hamer en sekel, gekleurd teen blank opsweep. Daardie mense wat die rassebeginsels waarop ons staat gebou is wil uitwis en verbroedering en verbastering tussen blank en gekleurd preek. En dis nie die Battersby's nie..

(Battersby se godsdienstige gedweep met Hitler was vir meeste Afrikaners aanstootlik, maar ons stem saam dat dit ongerymd is dat nasionaal-sosialiste die land uitgesit word, terwyl Kommunistiese agitators nog steeds geduld word.—Red.)

EN WAT VAN OUDSTRYDERS?

Mnr. P. A. Karsten, Pk. Narubis, oor Keetmanshoop, skryf: Ek het in u blad van 5 Oktober gelees dat die feeskomitee besluit het dat die ou Transvaalse vlag en die volkslied nie op die gedenkdag gesien en gehoor sal mag word nie. Die rede is glo dat die volkslied en die vlag aanstootlik sal wees vir ander seksies of sektes. Maar wat van my en duisende saam met my wat ook oudstryders is wat onsself nie te goed geag het om die sware stryd in te gaan en te volbring nie, sodat ons vandag die naam dra van bittereinders?

Vandag word ons nog altyd deur gefolter en gepynig deur die partyskap. Daar word altyd maar gevrees dat die teenparty van ons oudstryders beledig sal word, maar wat van ons? Ons is al oud genoeg om beledig te word. Ja, ek erken dat ek al oud is en na aan die einde van my lewe, maar ek het darem nog 'n gevoel, en ek kry nog maar baie hartseer as ek so sien en hoor wat alles aan my dierbare nasie gedoen word.

Ek was 24 jaar oud toe die Tweede Vryheidsoorlog uitgebreek het in 1900 en van daardie tyd tot vandag toe—ek is nou 75 jaar—is ek nog maar net altyd gepynig om die Engelsman te behaag. Sou God dan Sy genade vergeet en nooit meer van ontferming weet? Maar dieselfde vers gee ook 'n belofte: Maar die Allerhoogste maak dit goed, en na die sware gee Hy soet.

(Daar sal geen amptelike vlae mag wapper nie, volgens die besluit, maar blykbaar sal indiwidue toegelaat word om op eie houtjie vlae tevoorskyn te bring.—RED.)

DIE BANTOE EN „WILD-WEST"-PRENTE

Ooggetuie, Heidelberg, skryf: Die Randse myne verdien alle eer vir die deeglike behuising, voeding, ontspanning en gesondheidsdienste van hulle Bantoewerknemers. Dit is inderdaad 'n verrassende ondervinding om so 'n kompong te besoek en al die pogings te besien wat aangewend word om die Bantoe, wat gewoonlik baie myle ver verwyder is van sy tuiste, in sy nuwe omgewing tuis en gelukkig te laat voel. 'n Interessante artikel in dié verband verskyn in die jongste uitgawe van die Transvaalse Kamer van Mynwese se maandblad „Mining Survey."

Tog is dit uiters jammer dat hierdie mooi pogings wat aan-(vervolg op bladsy 6, kolom 4)

BESIT U AL HIERDIE TWEE BOEKE?

Onthou u nog daardie onvergeetlik stem wat oor die eter gekom het? **„Goeie naand liewe luisteraars in Suid-Afrika!" „Goeie nag Boere!"** Wel! Uit sy pen het so pas 'n boek verskyn:

BY DIE STERFBED VAN 'N VOLK

Die grootste gedeelte van hierdie aangrypende verhaal is in die skroeiende nagloed van die afgelope oorlog geskrywe, kort nadat Giel Pienaar in Suid-Afrika teruggekeer het en voordat hy hier in hegtenis geneem is. Na sy vrylating uit Baviaansport het hy 'n paar bladsye bygevoeg, maar aan die oorspronklike verhaal het hy wesenlik niks verander nie.

Besit u hierdie waardevolle geskiedkundige roman?

PRYS 9/6 POSVRY

●

ROOI VERRAAD

deur MAGDA BOYCE

PRYS 11/6 POSVRY

Onthou u nog u aandeel aan die verset teen die oorlogsbeleid, toe elke Afrikaansgesinde persoon 'n verdagte vyfdekollonner was; toe al wat nasionaalgesind was, vervolg en in kampe gestop was? Onthou u nog?

NOU JA!

Lees dan hierdie uitstaande roman — dit handel oor die botsing tussen die owerheid en die georganiseerde verset.

O.B. SE SWYE NET TYDELIK

Die O.B.s van Port Elizabeth, Uitenhage en Despatch het O.B.-dag gevier op 8 Oktober by wyse van 'n Funksie op Despatch.

Die verrigtinge wat die oggend 11-uur begin het, is geopen deur ds. Nell van Despatch deur Skriflesing en gebed.

Daarna het Hf/Komdt. P. C. Els van Port Elizabeth die aanwesiges welkom geheet. 'n Mooi bedrag is ingesamel.

Diep treffend was die woorde uit Godswoord, naamlik dat die Allerhoogste nie altyd 'n groot menigte gebruik om sy werk te doen en sy doel ten uitvoer te bring nie.

Genl. prof. Dirk van Rooy het die dag spesiaal per vliegtuig vanaf Oos-Londen oorgekom om die verrigtinge by te woon en is deur sommige van die offisiere op die vliegveld ontmoet. Die aand was die saal waarin die funksie gehou is, goed gevul — ook H.N.P.'s het kom luister — toe prof. Van Rooy sy boodskap wat elke Brandwag weer met nuwe moed vir die toekoms besiel het, gelewer het.

DIE VERLEDE

Sy toespraak het gegaan oor die vraag is die O.B. nog nodig noudat ons 'n nasionale regering aan bewind het. Hy het ons 50 jaar teruggeneem en gewys op die stryd van die Afrikaner om sy onafhanklikheid, en hoe daar van tyd tot tyd groepe was wat tevrede was met toegewings.

Hy het daarop gewys dat daar vandag 'n republikeinse groep tevrede is met 'n Republiek binne die Britse Statebond, maar dat die O.B. alleen tevrede sal wees met 'n vrye onafhanklike Republiek. Dit bewys dat die O.B. baie nodig is.

Die helde van voor 1914 word vandag gehuldig, maar die helde van 1939 word as rampokkers uitgejou, het hy gesê.

Prof. Van Rooy het ook gepraat oor die wanindrukke wat geskep was gedurende die laaste verkiesing dat O.B.-lede gesê was om buite stemming te bly. Elke O.B. ken sy plig en laat hom nie voorskryf wat met sy stem gemaak moet word nie.

Spr. het gesê dat sy persoonlike wens is dat O.B.-lede in die toekoms self sal sorg om hulle stem uit te bring en sal weier om deur partyagente aangery te word.

GROOT ROL

As jy die persone vandag neem wat die leidende rol speel in die verskillende organisasies sal jy vind dat dit O.B.-lede is.

Sommige mense meen dat die O.B. dood is, en vyandige mense probeer die O.B. uitlok **maar** ons glo nie in pratery nie en die **stilte wat heers, is alleen van tydelike aard en dit is seker en gewis dat die O.B. hom weer sal laat hoor deur besadigde raad en leiding,** het die generaal besluit.

Ten slotte het prof. Van Rooy die manne en vroue in die O.B. gelukgewens met hulle prestasie en uithouvermoeë ook onder moeilike omstandighede. Alleen in die O.B. waarin elkeen besiel is met die idee „ek is my broer se hoeder" vind ons hierdie kameraadskap, kameraadskap wat nooit verbreek mag word nie en ook nooit verbreek sal word nie.

Hf./komdt. Els het almal bedank en sy vurige wens uitgespreek dat volgende jaar wanneer ons weer O.B.-dag vier, mense wat ons nog teen staan, al sal besef dat die O.B. reg is, en dat die O.B. en sy leier, Hans van Rensburg, dit waaragtig reg bedoel met sy volk in die oortuiging dat alleen 'n partylose staat en onafhanklike Republiek gesond sal wees vir ons volk.—(Korr.)

DIE PRAGTIGSTE LINNEPAKKE KOOP U BY

Steyns

DIE MODEWINKEL

Parow

„HUISE" . . .

ALBEI IS „HUISE"—'n dak oor die kop, en vier mure om die weer buite te hou. Albei beantwoord aan die hoofdoel van beskutting. Maar wat 'n verskil in gerief en gemak!

So ook met Lewensassuransie. 'n Klein polis is ook „assuransie"—goeie, gesonde dekking. Maar, net so min as wat die man wat darem in redelike gerief wil woon, hom tevrede kan stel met die kleinste en goedkoopste ou huisie, net so weinig kan hy geldelike versorgdheid vir homself en sy gesin verskaf deur te wil klaarkom met sommer net „'n polis"—en te dikwels vir maar 'n dééltjie van die bedrag wat werklik nodig is!

★ Maak SEKER dat daar *werklik genoeg* assuransie vir u gesin se behoeftes of vir u eie oudag sal wees

deur

SANLAM nog 'n SANLAM-Polis!

SUID-AFRIKAANSE NASIONALE LEWENSASSURANSIE-MPY. BPK.

— TAKKE DWARSDEUR DIE UNIE —

HOOFKANTOOR: WAALSTRAAT 24 KAAPSTAD

TARIEF VIR GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES:-

Huishoudelike Kennisgewings:
(Verlowing, huwelik, geboorte, sterfgeval, in memoriam, gelukwensing, ens.) 1d. per woord; minimum 2/6 per plasing. Vooruitbetaalbaar. Vir herhalings 25 pst. afslag.

Handelsadvertensies:
Eerste plasing, 2d. per woord. Vir herhalings 25 pst. afslag.

Intekengeld op „Die O.B." (verskyn weekliks): 12/6 per jaar of 6/3 per 6 maande. Vooruitbetaalbaar. Stuur advertensiegeld, bestellings, en intekengeld na **VOORSLAG (EDMS.) BPK., Posbus 1411, Kaapstad.**

IN MEMORIAM

VAN DER MERWE, ISAK.—In sy leeftyd het almal op Blokzynkolk aangery, maar hy het op 31 Oktober 1948 heengegaan. So maak tog maar nou 'n draaitjie daar by oom Zakkie se graf en peins 'n oomblik. Dankie Boesmanland—**Van Ernest, Hermie en gesin. Lebanon, Bantrybaai, Seepunt.**
2/11/1B

DU BOIS.—In liefdevolle herinnering aan ons dierbare ouers ons ontneem; Vader op 10 September 1943 en Moeder op 2 November 1944. Hulle nagedagtenis is immer soet—Verlangende kinders A. en M. de Klerk en kleinkinders, Mowbray.
2/11/1

BETREKKING VAKANT

SNELSKRIF-TIKSTER.— Applikasies word ingewag vir 'n tweetalige snelskrif-tikster vir 'n vakante betrekking in die Ossewabrandwag en Voorslag kantore. Salaris volgens ondervinding. Dit word verwag dat die suksesvolle kandidaat 'n lid van die Ossewabrandwag moet wees. Doen aansoek by die **Stafhoof, Groote Kerkgebou 703, of Posbus 1411, Kaapstad.**
2/11/2

TE KOOP

ALSATIAN-HONDJIES uit kampioenstamboekouers. Kwaai en waaksaam. Reuntjies £5/5/-, tefies £3/3/-. — **Zeeman, Robertson.** TK/30/3

BEESTE: Opreggeteelde Jerseybeeste uit die beste bloed en melk-rekords. Koeie en verse. — **Zeeman,** Robertson.
1/12/TK

BEESTE: Opreggeteelde ongeregistreerde Frieslandbulletjies, nege maande oud; Brakfontein-Bottermyn-bloed uit 8-10-gellingkoeie . Ook koeie en verse. **Zeeman,** Robertson 13/7/T.K.

BOERMEEL met ons bekende steenmeule gemaal 21/7 per 100 lbs.; gesifte meel 24/9; witbroodmeel 26/5; 28/1 algar 100 lbs. — Lê-meel 26/6; Melkmeel 22/6; Vark-vetmaakmeel 22/6 algar 150 lbs. — Welcome Dover Kombuisstowe met skoorsteenpype: Grootte 7 — £6 5/-; Grootte 8A — £7 10/-. Sluit asseblief bankkommissie in en stuur gebruikte sakke terug. K.M.B. — **Mission Store,** Elim, K.P.

WATTELPALE EN SPARRE. —
Hoekpale 8 voet lank, 6 tot 8 duim bokant dikte 2/- stuk.
Gewone pale 6 voet lank, 4 tot 6 duim bokant dikte 9d. stuk.
Spanpaaltjies 4 voet lank, 1½ tot 2½ duim bokant dikte £3 10/- per 1000 met bas.
Spesiale stringstokke vir tabak 4½ of 5 voet lengtes £2 15/- per 1000, met bas.
Gelewer Charlestownstasie. Bestel van: **L.S. Buys, Amajuba, P.K. Charlestown.** Kontant met bestelling. 31/8/TK

GESERTIFISEERDE GROENTESAAD

Chantenay-wortels 6/-; Detroit-beet 4/-; Blaarslaai 17/6; Spitskopkool 8/- per pond, posvry. Verkry volledige pryslys van **Premiers,** P.K. Schoemanshoek, Oudtshoorn. 6—4TK

GRYS HARE

GRYSHARE herstel, skilfers verwyder, haregroei bevorder, jongvoorkoms verseker, dit waarborg **GRYSHAARWONDER,** die jongste kunsmatige wêreldwonder haar- en kopvel voedingsmiddel u, skadeloos, kleurstofvry, 5/- per bottel geld met bestelling. **Boeregeneesmiddels, Posbus 4272, Johannesburg.** C/1/9/49

MEDISYNE

Verwyder die wortel van u kwaal of siekte en herstel u regmatige erfenis GESONDHEID, ons beskik oor die middels en behandel alle siektes, skryf, inligting gratis.—**Boeregeneesmiddels, Posbus 4272, Johannesburg.**
A/1/9/49

Duisende is reeds van hulle kwale bevry. Talle vind daagliks baat. Waarom sal u langer ly. Skryf dadelik, raadpleeg **Die Boerevrou,** Bus 7559, Johannesburg.
(Nr. 3) 1/9/49

MARK AGENTE

Kamerade! Aandag!
Stuur al u produkte aan **U. S. Bellingan, Mark Agente, Uitenhage. Telegrafiese adres: „Blank S.A." Foon 1063.** As julle die dorp besoek kom gesels 'n bietjie. Dienswilig.
21/9/TK

MEUBELS

MEUBELS.— Beter meubels teen billiker pryse Babawaentjies, stootkarretjies, driewiele, linoleums, tapyte, ens., ook altyd in voorraad. Geen Katalogus. Meld waarin u belangstel. —**VISSER-MEUBELS,** Langstraat 291, Kaapstad. 3/12/11

RADIO

LOUW EN LOUW, die Beroemde Radio-ingenieurs, Stasieweg, PAROW, verkoop en herstel Radio's en Elektriese Toestelle. Geregistreerde Elektrisiteitsaannemers. Foon 9-8435

SOUT

SOUT vir dadelike aflewering in goeie sakke. Brandwagte, om 'n eerlike bestaan te maak vra ek u vriendelike ondersteuning deur van my sout te bestel. Spesiale A1 80/-; Sneeuwit No. 1 70/-; Wit No. 2 60/- per ton vrygelaai. Soutwerke tevredenheid gewaarborg. Adres: **Komdte. Mev. Martie Venter,** Possak No. X4, Arbeidsloon, Bloemfontein.
19/1/TK

Nuwe seisoen sout in sterk sakke as volg:—
Spesiale sneeuwit 80/- per ton.
Sneeuwit No. 1 70/- per ton.
Wit No. 2 60/- per ton.
Wit No 3 50/- per ton.
Sneeuwit fyn tafel- en bottersout per 200 pd. 10/-; 100 pd. 5/-; 50 pd. 2/6. Vry gelaai soutwerke vir tevredenheid en dadelike aflewering, probeer:— **M. Fourie, Veldkornet, P/Sak No. x4, Arbeidsloon, Bloemfontein.**

VERVOERDIENS

Vir algemene karweiwerk en ook vervoer van mense tree in verbinding met

J. A. STRAUSS
Posbus 64 - - Telefoon 9-8355
PAROW

IS U 'N REPUBLIKEIN ?
Dan is DIE O.B. u blad

VUL ASSEBLIEF HIER IN

Die Bestuurder,
Voorslag (Edms.) Bpk.,
Posbus 1411,
KAAPSTAD.

Waarde Heer,

Neem asseblief my naam op as intekenaar op Die O.B. tot ek u in kennis stel om toesending te staak. Hierby ingesluit vind u die bedrag van..............................
vir die eerste..............................maande.

NAAM: ....
(Naam en Adres in Blokletters)

POSADRES: ....
....
....

....
Handtekening.

Intekengeld: 12/6 per jaar of 6/3 per halfjaar.
Voeg asseblief Kommissie by plattelandse tjeks.

Minder Witbrood Hopelik

Die plan van die regering om op brood te bespaar, sal hopelik algemeen verwelkom word. Ons land voer ongeveer anderhalf miljoen sakke koring uit dollarlande in net vir die weelde van witbrood — en die prys wat ons betaal is behalwe die meer as £2 miljoen aan kosbare dollars — waarvoor ons petrol rantsoeneer om op te maak — ook die gesondheid van ons volk.

Die metode om die witbroodeters meer te laat betaal vir die weelde wat hulle hulself veroorloof, skyn op die oog 'n verstandige stap te wees, want 'n blote verbod, so het dit onder die Smutsbewind geblyk, lei daartoe dat duisende sakke semels in die asblikke van private wonings beland.

Die vraag is net watter verskil in prys tussen wit- en bruinbrood noodsaaklik is om te verseker dat 'n besparing wel sal plaasvind. 'n Ander vraag is watter maatreëls getref sal word om te verseker dat 'n hoër prys van witbrood nie 'n aanmoediging vir die bakkers sal wees om meer witbrood beskikbaar te stel as bruinbrood nie. Op die oomblik is daar 'n algemene klagte onder die bruinbrood-etende publiek dat hulle nie altyd met bruinbrood geholpe kan raak nie en teen hul sin witbrood moet koop. Dit gebeur ten spyte van die klag van bakkerskant dat witbrood hulle nie betaal nie. **Om een of ander rede skyn daar 'n gaping te wees in die metode om vas te stel wat presies die behoefte van die publiek in hierdie opsig is, en dit mag vir die regering gerade wees om op hierdie aspek van die vraagstuk in te gaan.**

Vrees Engelse Jeug Word Republikeins

Die vrees dat die Engelssprekende jeug republikeins kan word onder die invloed van onderwysers, word uitgespreek in 'n brief in die Cape Times. Die korrespondent deel mee dat die vraagstuk van 'n republiek deur sy huisgesin aan tafel bespreek is. 'n Sewentienjarige dogter van ouers wat in Engeland gebore is, merk toe op dat sy nie kan sien watter verskil 'n republiek sal maak nie. Die briefskrywer, wat dadelik hond se gedagtes gekry het, vra haar toe of haar onderwysers dit vir haar gesê het. „Sy het „nee" geantwoord, maar haar houding het die indruk gegee dat dit nie heeltemal juis is nie."

V.S.A. Wil Britte Leer Werk

Tesame met die oproep van eerste minister Clement Attlee aan die Britse arbeiders dat hulle tot die hoogste kraginspanning moet oorgaan om Brittanje te red — „en julle weet dat dit nie gedoen word nie", het hy daaraan toegevoeg — word nou ook stappe gedoen om die verbeterde Amerikaanse tegniek in te voer in 'n poging om die Britse produksie te verhoog.

Daar sal begin word met 'n „produksie-ingenieursdiens" in 'n klompie uitgesoekte fabrieke waar Amerikaanse kennis en gereedskap aangewend sal word om die produksie op te stoot.

Amerikaanse waarnemers wat Brittanje kort gelede besoek het, het die mening uitgespreek dat so 'n poging noodsaaklik is in dien Brittanje op 'n derde paaiement Marshall-hulp wil reken. Tensy van Britse kant nie bewys gelewer word dat die geld die grondslag vorm vir Europese herstel en onafhanklikheid nie, dog slegs as 'n verbygaande hulpmaatreël moet dien, sal die kongres nie 'n derde paaiement goedkeur nie, is verklaar.

In Amerika is die produksie van 'n arbeider presies dubbel dié van 'n werker in Engeland.

DANKBAAR

Hfkomdt. D. F. de Swardt, Uitenhage, skryf:

Graag wil ek namens die Ossewabrandwag van Uitenhage en Despatch Genl. Prof. Dirk van Rooy baie dankie sê vir sy oorkoms na ons op 8 Oktober met ons O.B.-Dag-funksie.

Ons kan hom verseker dat elkeen van ons dit baie waardeer. Sy toespraak van die aand het elkeen van ons weer met nuwe moed besiel.

Mag die Allerhoogste hom nog lank spaar vir die belangrike werk as leier van die Boerejeug.

Leser,
Hierdie uitgawe herinner u miskien daaraan dat u intekengeld nog uitstaande is. Indien u dit reeds aan Posbus 1411, Kaapstad gestuur het, sê ons baie dankie!

PLUIMVEE

Die Beste Firma om u PLUIMVEE, EIERS en ander PRODUKTE aan te stuur is:

C. M. ELOFF EN KIE.
(Edms.) Bpk.
MOREMARK (Posbus 7185) Newtown

SOOS ONS LESERS DIT SIEN

(vervolg van bladsy 5, kolom 3)

gewend word vir die sosiale welvaart en ontspanning van die Bantoe ontsier moet word deur hom te trakteer met „Wild West" rolprente. Ek haal die volgende aan uit genoemde artikel:—

„The films which are selected by the Native Recruiting Corporation, range from Westerns" to Walt Disney, news reels and Charly Chaplin. The „Westerns" are easily the most popular. . . ."

Die moord-en-doodslag-strekking van die „Westerns", tesame met die sieklike-goedkoop romantiese tussen blankes wat klokslag met hierdie prente saamgevleg is, maak so 'n vertoning niks minder as 'n misdaad teenoor die Bantoe met sy primitiewe ontvanklike gemoed nie. (Dit geld vanselfsprekend—nie slegs vir vertonings in mynkampongs nie—maar vir almal wat soorgelyke prente aan nie-blankes vertoon.)

Alle agting en respek vir die blanke word daarmee ondermyn of vernietig en die kiem van misdaad is gesaai — en dan voel ons danig besorg oor die toenemende misdaad en agiteer vir strenger optrede en swaarder strawwe, terwyl die kiem van die kwaad toegelaat word om voort te woeker.

Die tyd het beslis aangebreek dat 'n aparte sensor-raad aangestel word om slegs sekere rolprente vir vertoning aan nie-blankes uit te kies. Die nie-blankes hoef nie beperk te word slegs tot „Walt Disneys" nie—genoemde artikel gee self die oplossing:—

„It is noted that any films of animals are popular, from Crocodile Catching and dog racing to the cattle judging and horse jumping at the Rand Show."

Die Transvaalse Kamer van Myne het in verskeie rigtings al die voortou geneem o.a. om behuising te verskaf ook aan hulle Bantoe-werknemers (iets wat waarksynlik nou na jare verpligtend gemaak gaan word vir alle werkgewers.) Ons wil dus vertrou dat hierdie saak hulle ernstige aandag sal geniet en dat hulle hier ook die voortou sal neem deur slegs kern-gesonde rolprente aan die Bantoe te laat vertoon.

TEEN AANKOOP VAN GEBOU

Kapt. H. T. Slegtkamp, D.T.D., Middelburg, Tvl., skryf:

Ek sien daar is nou weer 'n plan om die gebou in Switserland waarin president Kruger gesterf het, aan te koop. Watter Afrikaner—of hy moet 'n parlementslid wees of 'n rykman—sal die gebou ooit sien? Dit is tog nie iets maarmee hulde gebring kan word aan ons ou president nie. Indien dit noodsaaklik is om so baie geld te mors waar daar hier so baie armes is, doen ek aan die hand dat ons ook die gebou aankoop waar die president die hele oorlog vertoef het, en waar ek hom nog besoek het. Ook is daar nog die oorlogskip „Die Gelderland" waarmee ons president Holland toe gegaan het. So, daar is nog baie geld nodig.

WAARDERING

„Waarderende Brandwag" Brandvlei, skryf:

Wyle om Izak van der Merwe, Blokzynkolk, Kenhardt het 'n jaar gelede op Brandvlei in sy 79-jarige leeftyd hierdie lewe verlaat. In sy leeftyd was hy een van die belangrikste baanbrekers van daardie droog en wrede Noordwes-Kaapland. Nagenoeg langs iedere rivier van daardie uitgestrekte wêrelddeel het hy damme gebou en gesaai. Sy moed en deursettingsvermoë was geweldig en hy was altyd die toonaangewende figuur van die samelewing. Op openbare liggame, koöperasies, boereverenigings, ens. was hy gewoonlik die dryfveer.

Self baie arm en ook swaargekry, nogtans het hy etlike arm kinders ook laat leer sonder dat die wêreld daar veel van geweet het. Op die politieke terrein was hy 'n heelhartige ondersteuner van die Ossewabrandwag en 'n verfoeier van die partypolitiek. Almal is my vriende en almal is Afrikaners was sy leuse.

ADVERTEERDERS IN „DIE O.B." IS MENSE WAT ONS ONDERSTEUN. DINK ONS OOK DAARAAN OM HULLE TE ONDERSTEUN?

DIE
Boere Jeug
AMPTELIKE ORGAAN

BYVOEGSEL TOT DIE O.B. VAN WOENSDAG, 2 NOVEMBER 1949

BOEREJEUG-NUUS

BELLVILLE

Die Boerejeug van Bellville hou op Saterdag, 5 November, om 3-uur nm. 'n baba-tentoonstelling in die Biblioteeksaal, Bellville. Hierdie funksie sal gehou word ten bate van die „16 Desember-Fonds."

Alle babas tussen 6 maande en 3½ jaar kan ingeskryf word teen 2/6.

Daar sal ook eetware te koop wees en die funksie sal deur 'n volkspele-aand afgesluit word.

(Ingestuur)

KAAPSTAD

Die Boerejeug van Kaapstad-Sentraal en Ysterplaat het op 'n onlangse vergadering besluit om te amalgameer. Hierdie besluit is geneem omdat hierdie twee veldkornetskappe reeds vir 'n geruime tyd saamwerk en dit blyk asof dit die beste sal wees wanneer hulle as een afdeling kan optree. Hulle het ook besluit om hulle naam te verander na die Boerejeug, Tafelbaai.

(Ingestuur)

JOLYT IN DIE DUITSE SKOOLSAAL

Die Boerejeug, Tafelbaai, gaan op Saterdag-aand, 5 November sommer 'n baie vrolike aand in die Duitse Skoolsaal, Koningin Victoriastraat, Kaapstad, reël. Hulle is reeds besig met kollekteer en kennisgewings uitstuur. Die funksie sal om 8-uur nm. begin maar die talle sykraampies sal reeds vanaf 7.30 nm. oop wees, o.a. sal daar ook 'n „spookhuis" wees.

Behalwe volkspele sal daar ook 'n uitmuntende tussen-program afgehandel word. 'n Baie bekende grapmaker van Kaapstad, Oom Albert Bredenkamp met sy goëltoertjies en Piet de Villiers is almal uitgenooi om aan die program deel te neem.

Die toegang is vry maar kaartjies vir verversings sal te koop wees, waarvan die pryse as volg is: Dubbelkaartjies — 2/6 en enkelkaartjies en kinders 1/6. Almal word hartelik uitgenooi om hierdie funksie, wat ten behoewe van die „Desember-Fonds" gehou sal word, by te woon.

(Ingestuur)

KANONEILAND

Die Boerejeug van Kanoneiland het gedurende die afgelope vakansie 'n baie geslaagde laertrek gehou. Die 24 laergangers het onder bevel van die plaaslike O.B.-Kommandant, mnr. S. du Plessis, gestaan.

'n Baie aangename gees van kameraadskap was 'n uitstaande kenmerk van die laertrek wat deur Veldkornet P. van Rhyn gereël was. Netheid en dissipline was deurgans gehandhaaf. Aandag is veral geskenk aan voorbereiding vir die Pretorialaer.

As staf-offisiere het opgetree Komdt. S. du Plessis, Velknt. G. van der Merwe, P. van Rhyn, Velknte. M. Coetzee, Asst. Velknte(s). Alwyn Grib, J. Liebenberg, A. van Niekerk en C. R. Liebenberg.

Genl. W. R. Laubscher was 'n baie welkome gas in die laer en die Boerejeug was teleurgesteld toe hulle moes verneem dat hy nie vir die hele laer kon bly nie.

Groot geesdrif heers ook hier vir die laertrek wat teen die einde van die jaar te Pretoria gehou sal word.

(Ingestuur deur Noordewind)

VERJAARDAG-KETTING

Hierdie maats verjaar gedurende die volgende week. Ons wens hulle van harte geluk.

NOVEMBER

5 Emmie Steyn, Stellenbosch. Elizabeth Aggenbach, Kakamas.

6 Louisa Pretorius, Frankfort. Theunis Geldenhuys, Wellington. Hennie Dempers, Heidelberg, Kaap. Maryna Wolmarans, Karreedouw.

7 Jacobus Schutte, Potchefstroom. Annelies Reitz, Stellenbosch. Ann Pickard, Paarl.

8 Loffie van der Merwe, Slabberts, O.V.S. Danie Siebrits, Franschhoek. L. Stander, Oudtshoorn.

9 Elizabeth Knoesen, Buurmansdrift. Johannes Muller, Kakamas.

10 Willie van Zyl, Outjo, S.W.A. Jan Nieuwoudt, Vryburg. Stefanie Siebrits, Franschhoek. R. de Villiers, Oudtshoorn.

11 Roelof Joubert, Bosbokrand, Tvl.

Sein.

Perdry is ook aan die orde van die dag.

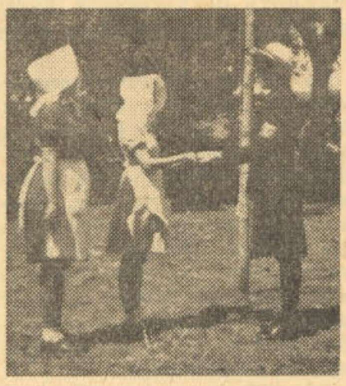

Vlagstryking.

Op kombuisdiens.

'n Netjiese Boerejeug-parade.

Vir Die Vroue

KINDERS NIE NET DIE SORG VAN GESIN DOG OOK VAN VOLK

Dit is die doelstelling van die Ossewabrandwag dat die staat 'n meer spesifieke beleidsrigting met die oog op gesinsvorming moet inslaan omdat die geboortesyfer onder die blankes in Suid-Afrika sterk aan die daal is. Veral is hierdie daling merkbaar by die maatskaplike laag wat die beste in staat is om gesonde kinders te hê en hulle 'n goeie toekoms te besorg.

Dit is ook kenmerkend dat die onderste maatskaplike lae aan die volksaanwas na verhouding 'n groter aandeel het as die deel wat hulle van die bevolking uitmaak. Dit moet daarom vir elkeen duidelik wees dat hierdie differensiële voortplantingsyfer op die lang duur tot die verswakking van die bevolking voer omdat dit juis die volksdeel is wat moet wurg om 'n toekoms aan hulle kinders te gee.

Verder moet daarop gewys word dat 'n groot deel van die stedelike bevolking, veral die goeie stedelike middellaag, die huweliksluiting om ekonomiese redes uitstel en die kindertal beperk hou. Wanneer hierdie maatskaplike volkslaag die kindertal om ekonomiese redes beperk, is dit iets wat die staat tot daadwerklike optrede behoort aan te spoor omdat die gesonde volksbestaan ernstig in gevaar gestel word.

MENSWAARDIGE LONE

Daarom sal dit die plig van die staat wees, en hy behoort hom daartoe genoodsaak te voel, om 'n doelbewuste positiewe gesinsbeleid neer te lê en uit te voer.

Dit is die strewe van die Ossewabrandwag dat die staat behalwe deur ander stappe soos menswaardige lone, 'n nog meer spesifieke beleidsrigting met die oog op gesinsvorming moet inslaan. Ons behandel net hier 'n paar maatreëls wat gesinsvorming sal bevorder.

'n Stelsel van rentelose huweliksvoorskotte wat binne 'n tydperk van tien jaar terugbetaalbaar is, terwyl een kwart by die geboorte van elke kind verval. Wanneer 'n lening van sê £100 by die staat gemaak word, en die minimum aantal kinders wat elke gesin behoort te hê, nl. vier gebore is, word die huweliksvoorskot in werklikheid 'n huweliksgeskenk van die staat.

EIE HUISHOUDING

Dit is die bedoeling dat die egpaar deur die huweliksvoorskot in staat gestel moet word om meubels en ander huishoudelike benodigdhede te koop sodat hulle hul eie huishouding aan die gang kan sit. Vrye kraamdienste sal ook dien as aanmoediging vir gesinsvorming.

Hieruit kom die gevolgtrekking dat die staat sowel as die gesin medewerkers word in die skepping van 'n gesonde en getalsterke volk.

MOEDERSKAP

Die gedagte wat die Ossewabrandwag indra is dat die kinders nie net die sorg van die gesin is nie, maar ook van die volk. Dit plaas die moederskap as verhewe roeping midde in die volkslewe en daardeur word aan moederskap 'n nog groter waarde geheg. Deur volksvoorligting moet die opvatting dat moederskap die hoogste roeping van die vrou is, weer in ere herstel word en weggekom word van die liberalistiese en egoistiese lewensbeskouing wat moederskap 'n las maak en skimpend praat van 'n groot gesin.

Hierdie beleid van die Ossewabrandwag deur die volk aan te was uit sy natuurlike bronne vorm 'n skelle kontras met dié van die liberaliste wat weens politieke redes die volk deur immigrasie wil laat aanwas terwyl die eie huisgesinne verwaarloos en geboortes ontmoedig word.

Russe Kan V.S.A. Uitstof In Wedloop

Die moontlikheid dat Rusland Amerika binne twee jaar voor sal wees in die wedloop om atoombom-heerskappy, word uitgespreek deur die bekende wetenskaplike, dr. Harold Urey, in 'n artikel in 'n Amerikaanse wetenskaplike blad. Hy beweer dat die produksie van atoombomme sedert die oorlog in Amerika gestruikel het, terwyl Rusland optree teen 'n snelheid wat gelykstaan aan Amerika se beste oorlogstydse tempo.

Volgens dr. Urey het die Amerikaanse produksie 'n gevoelige ontwrigting op die lyf geloop weens die uitsuiwering van Kommunistiese elemente in die jongste tyd.

'n Ander geleerde, dr. Seitz, spreek ook die mening uit dat die moontlikheid sterk is dat Rusland Amerika kan verbystreef in die ontwikkeling van atoombomme en ander vertakkings van atoom-energie. Hy verklaar dat die Russe eerlang atoombomme sal opgaar teen 'n tempo wat slegs deur 'n tekort aan roustowwe vertraag kan word.

Republikeinse Plig van die O.B.

(vervolg van bladsy 1, kolom 5)

My reis het my opnuut oortuig, het genl. Laubscher aan Die O.B. gesê, dat daar honderde manne en vroue is wat gladnie gewillig is om Afrikanernasionalisme te verkwansel vir vlottende Engelse stemme nie. Vir hierdie manne en vroue word die O.B. steeds onontbeerliker en die plig van die beweging steeds duideliker.

Die offisiere en brandwagte van die Noordweste is gereed om tot die stryd oor te gaan, aldus genl. Laubscher.

H.N.P. Onthuts Oor Opposisie Malan Waarsku Ernstig

Dit het duidelik geblyk op die Vrystaatse Kongres van die H.N.P. wat verlede week in Bloemfontein vergader het, dat die leiers van die party lelik onthuts voel oor die bedrywighede van die amptelike opposisie, berig ons korrespondent uit Bloemfontein. Voorts skryf hy dat die Afdelingsbestuur van die H.N.P. in Harrismith, baie onverwags en verrassend, 'n skriftelike versoek om hulp met die parlementêre tussenverkiesing wat op 7 Desember aldaar plaasvind, aan die Afdelingsbestuur van die Afrikanerparty gerig het.

Een goeie gevolg van vrees vir die opposisie mag wees om by die H.N.P. waardering uit te lok vir sy Afrikanerparty-bondgenoot.

Want reeds skryf Die Burger in Kaapstad na aanleiding van die H.N.P.-leiers se waarskuwings oor die bedrywighede van die V.P. dat „die uitslae van die munisipale verkiesings aan die Rand en in Pretoria krag by hierdie waarskuwings sit."

Senator M. J. Vermeulen, voorsitter van die kongres, het dit nodig geag om by die aanvang van die kongres Dinsdagmiddag sowel as die opening daarvan Dinsdagaand, ernstig te waarsku teen oorgerustheid, en die neiging om „op die stoep te gaan sit en rook en koffie drink, want ons regeer mos." Hy het die kongresgangers baie ernstig gemaan om nie aan die slaap gevang te word nie.

Adv. C. R. Swart, die Vrystaatse leier, het hierdie waarskuwing nog dringender herhaal.

SMUTS BEDRYWIG

Dr. Malan wat net na adv. Swart aan die woord gekom het, en ander halfuur lank gepraat het, het sy hele toespraak aan die opposisie, of soos hy dit self genoem het „die alternatiewe regering" gewy. Ook hy het in meer ernstige trant gewaarsku dat daar geen verslapping mag kom nie en dat almal in die toekoms baie harder moet werk. „As die opposisie weer aan bewind gaan kom, gaan hy op julle trap," het hy gewaarsku. Dr. Malan het sy gehoor vertel dat die opposisie op ongekende skaal besig is om te organiseer en die kiesers teen die regering op te sweep. Hulle beoog om 'n miljoen pond bymekaar te maak net vir organisasie doeleindes. Genl. Smuts self vlieg van die een kant van die land na die ander om vergaderings toe te spreek. Nog nooit in sy lewe het hy genl. Smuts so bedrywig gesien nie. Dr. Malan het genl. Smuts en sy pers daarvan beskuldig dat hulle uit elke daad van die regering probeer gif suig om die kiesers daarmee op loop te ja.

Hy het verder melding gemaak van die feit dat die ontginning van die Vrystaatse goudvelde groot verstorings op politieke gebied vir die Vrystaat gaan meebring, en hy het 'n ernstige pleidooi gelewer dat die Vrystaters „moet wakker loop" sodat die „gees en karakter van die Vrystaat" nie verander mag word nie. Die H.N.P.-tak van Odendaalsrus het 'n beskrywingspunt na die kongres gestuur waarin 'n voltydse organiseerder vir die goudstreek gevra word.

AFRIKANERPARTY

Baie onverwags en verrassend het die Afdelingsbestuur van die H.N.P. in Harrismith 'n skriftelike versoek om hulp met die parlementêre tussenverkiesing aldaar op 7 Desember, aan die Afdelingsbestuur van die Afrikanerparty gerig. Verwag word dat aangesien dit die eerste keer is dat die H.N.P. so ver gekom het om die Afrikanerparty amptelik in 'n tussenverkiesing te erken en om hulp te vra, die versoek nie geweier sal word nie. Die tussenverkiesing is veroorsaak deur die bedanking van mnr. E. R. Strauss weens swakke gesondheid. Hy het op 26 Mei 'n meerderheid van 3,500 oor die V.P.-kandidaat behaal. Die V.P.-organisasie laat hier geen steen onaangeroerd om die meerderheid aansienlik te laat krimp nie. Die V.P. weet dat hulle geen hoop het om die setel te verower nie, maar indien hulle die meerderheid aansienlik kan laat krimp sal dit hulle volgelinge opnuut besiel en tot groter ywer aanvuur.

Rantsoen-Vorms Vir Petrol

Die registrasievorms wat deur die Petrolbeheer-organisasie uitgereik word, sal vanaf vandag (Woensdag 2 Nov.) by alle poskantore in die Unie waar poswissels uitbetaal word, beskikbaar wees, volgens die Kontroleur van petrol aangekondig het.

Die vorms moet teen 15 Nov. ingevul en teruggestuur wees en die Kontroleur het 'n beroep op eienaars van motorvoertuie en van petrol-aangedrewe masjinerie gedoen om die nodige vorms binne die gemelde twee weke te voltooi.

Sal Minstens Vyf Jaar Regeer

Mnr. B. J. Schoeman, Minister van Arbeid en leier van die Randse vertakking van die H.N.P., het verlede Maandag op Johannesburg 'n gerusstellende verklaring gedoen aan die lede van sy party. Hy het aangekondig dat dit baie onwaarskynlik is dat daar 'n algemene verkiesing sal plaasvind voor 1953. **Dit beteken dat die H.N.P. darem minstens vir 5 jaar aan bewind sal bly.**

Min. Schoeman het egter bygevoeg dat die H.N.P. gereed moet wees vir enige gebeurlikheid.

'N NOODOPROEP

(Ons Duitse Korrespondent)

13,000 Duitsers wat uit hul land verjaag is het op 16 Oktober 'n betoging gehou waarin hulle alle binne- en buitelandse regerings sowel as die Internasionale Rooikruis en kerke versoek het om hulle te beywer dat die 400,000 Duitsers wat, volgens hul inligting, in Russiese, Poolse en Tsjeggo-Slowaakse myne werk, spoedig teruggestuur moet word.

PROTEKTORATE EN DIE „OPPOSISIE"

Die Eerste Minister, dr. Malan, het verlede week op sy partykongres in Bloemfontein die mededeling gedoen dat hy besig is met die vraagstuk van die oordrag van die Britse protektorate, en dat hy net die beste geleentheid afwag om sy versoek aan die Britse regering te stel.

„Dit is ongehoord dat in 'n soewereine onafhanklike land soos die Unie gebiede moet wees wat aan 'n vreemde land ondergeskik is", het dr. Malan gesê, en daaraan toegevoeg dat „die laaste manier as alles misluk, 'n versoekskrif van die parlement aan die Geheime Raad sal wees." As die parlement eenparig is, kan dit moeilik geweier word, aldus dr. Malan.

Die Eerste Minister sal sonder twyfel die grootste deel van die volk agter hom hê in hierdie eis, en dit behoort hom ook gegee te word. **Die reaksie van „opposisie"-kant toon egter ongelukkig reeds dat ook hier partypolitiek sy bleek hand in die vraagstuk sal steek.** Teen die beginsel kan geen beswaar gemaak word nie, dit erken ook die Cape Times, maar die tyd is dan nou so ongeleë om met sulke eise te kom, want Brittanje sal ongeneë wees om tans sy toestemming te verleen weens die huidige regering se apartheidsbeleid, betoog die blad!

Dit is dus duidelik dat dr. Malan se betaalde „opposisie" ook hier sy werk van „opponering" baie deeglik sal doen, al sou hy in beginsel honderd persent saamstem met die Eerste Minister.

Wat 'n stuk lood het dr. Malan hom om die nek gehang toe hy die parlementêre stelsel weer as werktuig aanvaar het nadat hy dit in sulke skerp taal tydens die oorlog verwerp het!

Stalin Se Boodskap Aan Duitsers

(ONS DUITSE KORRESPONDENT)

Die boodskap van Stalin aan die „president" van die Oos-Duitse republiek, Wilhelm Pieck, het sowel binne- as buitelandse regeringskringe wat nog geglo het dat die nuwe Oos-Duitse staat nie veel verandering sal bring nie, soos 'n donderslag getref. Stalin het in hierdie boodskap die Duitse en Russiese volke beskryf as die sterkste in Europa. Die besef begin so stadig aan by hierdie mense deur te dring dat daar 'n moontlikheid kan bestaan dat Duitsland en Rusland uiteindelik kan saamgaan.

Na verneem word, word in Westerse kringe oorweging geskenk aan sake soos die aftakelingsbeleid, reorganisasie van die Wes-Duitse nywerhede en die oprigting van 'n met ligte wapens uitgeruste Wes-Duitse polisie as teenwig vir die Russiese „Volkspolisie".

Lewenskoste Styg

Dit is onvermydelik dat lewenskoste sal styg as gevolg van die aankondigings van hoër pryse wat gedurende die afgelope week gedoen is.

Die prys van staal is tot 'n gemiddelde van 15 persent verhoog.

Die verhoogde prys sal die verliese van die S.A. Spoorweë, wat die Unie se vernaamste staalverbruiker is, aansienlik vermeerder. Dit sal die prys van landbougereedskap eweneens vermeerder en sodoende die produksiekoste van die boer verhoog. Voorts sal dit die produksiekoste verhoog van alle fabrieke wat staal verbruik — en dit is byna almal. As gevolg hiervan sal die lewenskoste van alle verbruikers opgeskuif word.

Die prys van petrol is met 2 pennies per gelling verhoog wat krag- en vervoerkoste aansienlik vermeerder.

En eindelik is die pryse van witbrood opgeskuif na 7 pennies en 'n stuiwer oor die toonbank en na agt pennies en drie oortjies wanneer die brood afgelewer word. Die prys van afgelewerde bruinbrood is ingelyks opgeskuif na sewe pennies en een oortjie.

Verdere verhogings in die petrolprys is reeds in die vooruitsig gestel en dit word verwag dat die pryse van verskeie ander artikels binnekort verhoog sal word.

V.P. WEN IN STADSVERKIESINGS

Die uitslae van die jongste munisipale verkiesings in Johannesburg en Pretoria het groot vreugde en hoë verwagtings in Verenigde Party kringe verwek. Daarenteen was die uitslae besonder ontmoedigend vir die H.N.P.

In Wyk 1 van die Johannesburgse stadsraad — hierdie wyk is in die H.N.P.-kiesafdeling Westdene geleë — het die V.P.-kandidaat sy H.N.P.-teenstander met 943 stemme verslaan. Sesen-sestig persent van die kiesers het gestem. Hierdie nederlaag onderstreep die amper-nederlaag wat die H.N.P. 'n paar maande gelede gely het in Mayfair by geleentheid van die tussenverkiesing aldaar.

Die V.P. het ook in Wyke 12 en 14 wat nie deur die H.N.P. betwis is nie oorwinnings behaal sodat die party nou oor 33 van die 42 setels in die Johannesburgse stadsraad beskik.

PRETORIA

In die Pretoriase verkiesings het die Belastingbetalersvereniging wat deur die V.P. ondersteun word die Federasie van Belastingbetalers verslaan en die stadsbewind van laasgenoemde oorgeneem met 11 verteenwoordigers teenoor 10 van die Federasie.

Verrassende uitslae in Pretoria was Pretoria-Wes en Noord-Sentraal — albei wyke wat in H.N.P.-kiesafdelings geleë is — en wat deur die V.P. verower is op die H.N.P. met meerderhede van 372 en 244 stemme onderskeidelik.

Die Suiderstem, V.B.-blad in Kaapstad, glo dat die munisipale uitslae bewys „dat die vlottende stem wat in 1948 bereid was om aan dr. Malan en sy ministers 'n ‚kans te gee' om te wys wat hulle kan doen, nou besef dat hulle destyds 'n fout gemaak het."

„Dit sou dwaas wees om te wil voorgee dat wat daar gebeur het vir die Nasionale Party iets anders as 'n onaangename verrassing was", skryf Die Burger, hoofdorgaan van die H.N.P., na aanleiding van die uitslae van die stadsverkiesings. „As daar vandag 'n algemene verkiesing moet plaasvind en albei kante gaan na die stembus in die gees wat in Pretoria geopenbaar is, dan val die Nasionale regering", aldus Die Burger.

„DIE O.B." word gedruk deur Pro Ecclesia-Drukkery Beperk, Stellenbosch, vir die eienaars en uitgewers: VOORSLAG (Edms.) Beperk, Groote Kerkgebou 703, Posbus 1411, Kerkplein, Kaapstad.

K93

in die BAD . .

Voeg K.W.V.-Eau de Cologne by die water om die gevoel van persoonlike frisheid te verhoog. En daarna . . . gee K.W.V. - laventel u die geurigheid van koel laventel.

KWV

Eau de Cologne

EN

Laventel

PRODUKTE VAN SUID-AFRIKA

Enigste Suid-Afrikaanse Distribueerders: H. J. Niehaus (Edms.) Beperk, Posbus 2108, Kaapstad. Posbus 4883, Johannesburg.